

МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра _____ англійської філології _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НДПП 1.2.13а Методика викладання основної іноземної мови

у закладах середньої освіти

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма _____ Мова і література (англійська) _____

(назва)

спеціальність _____ 014 Середня освіта _____

(код та найменування спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

факультет _____ іНОЗЕМНИХ МОВ _____

(назва факультету)

2020 – 2021 рік

Робоча програма

Методика викладання основної іноземної мови у закладах середньої освіти

(назва навчальної дисципліни)

для студентів ОПП (назва/назви) Мова і література
(англійська)

Спеціальністю (напрямом підготовки) Середня освіта (ОС
«Бакалавр»)

Розробники:

Бодик О.П., доцент кафедри англійської філології, доктор філософії, доцент

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні

кафедри англійської філології

Протокол від «___» _____ 2020 року, № ___

Завідувач кафедри

канд. філол. наук, доцент

_____ (Федорова Ю.Г.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

© МДУ, 2020 рік

© Бодик О.П., 2020

рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>01 Освіта</u> (шифр і назва)	Нормативна, дисципліна професійної підготовки	
Модулів – 2	ОПП (назва) <u>Мова і література (англійська)</u> Спеціальність <u>014 Середня освіта</u> (код та найменування спеціальності)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		3, 4-й	3, 4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <u>проект-портфоліо</u>		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		6, 7-й	6, 7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Освітній рівень: <u>Бакалавр</u>	Лекції	
		32 год.	16 год.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	8 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		118 год.	154 год.
		Індивідуальні завдання: 2 год.	
Вид контролю: екзамен (VII сем.)			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 33% / 66%

для заочної форми навчання – 13% / 87%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Методика викладання основної іноземної мови у закладах середньої освіти» є засвоєння здобувачами вищої освіти теорії та практики викладання іноземної (англійської) мови (АМ) в закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО), формування і розвиток професійної компетенції майбутніх учителів іноземних мов щодо майбутньої реалізації професійних функцій (практичної, когнітивної, емоційно-розвиваючої, освітньої, професійної, виховної).

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- створення у здобувачів вищої освіти широкої теоретичної бази, що розкриває загальні та спеціальні закономірності процесу навчання АМ як засобу спілкування, освіти, виховання й розвитку, яка включає, крім методичних знань, також знання із суміжних з методикою наук психолого-педагогічного й філологічного циклів, і на цій основі сформуванню уявлення про зміст і структуру педагогічної діяльності вчителя;

- ознайомлення студентів із найбільш відомими методичними напрямками, системами і методами, формами та засобами навчання АМ, а також формування у них основи умінь творчо застосовувати свої знання на практиці з урахуванням конкретних умов;

- розвиток у студентів на базі одержаних теоретичних знань творчого методичного мислення, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних задач, що виникають у навчально-виховному процесі з АМ у школі;

- сприяння формуванню соціокультурної компетенції майбутнього вчителя АМ.

Місце дисципліни в освітній програмі. Курс «Методика викладання основної іноземної мови у закладах середньої освіти» тісно пов'язаний із педагогікою, етнопедагогікою, загальною та віковою психологією, етнопсихологією, лінгвістикою, психолінгвістикою, історією та культурою англійських країн, методикою виховної роботи, методикою викладання зарубіжної літератури тощо.

Передумови для вивчення дисципліни. Активне застосування раніше досягнутих результатів навчання здобувачів вищої освіти із педагогіки, історії педагогіки, основ психології, загальної та вікової психології, основ наукових досліджень, вступу до професії, методики виховної роботи, комп'ютерних систем і технологій дає можливість розпочати навчання за цією дисципліною, що засвідчує

комплексний і прикладний характер методики викладання АМ в освітньому процесі, яка за своїм змістом і завданнями є дуже близькою до комплексу технологічних наук. Використання на уроках АМ даних психології мовлення і педагогічної психології про формування знань, умінь, навичок і розвиток вищих психічних функцій підтверджує зв'язок методики з психологією і психолінгвістикою. Як і діалектика, методика розв'язує проблеми організації навчального процесу. Специфіка методики як науки полягає в тому, що вона має співвідносити базові положення цих наук із конкретними умовами навчання і формулювати на підставі цього власні методичні закони, що допоможе простежити процес навчання АМ, розкрити закономірності засвоєння і засобів передачі знань учням.

Результати навчання. Протягом вивчення курсу студент оволодіває наступними **компетентностями:**

1. *Загальнопредметні:* загальнокультурна, загальнонавчальна, полікультурна й комунікативна.
2. *Фахові:* методична, соціальна, особистісна, лінгвістична та лінгвокраїнознавча.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- основні етапи розвитку методики навчання АМ;
- характеристики методики викладання АМ як науки;
- складові частини методики навчання АМ як системи;
- основні методи навчання АМ;
- основи теорії формування граматичних мовленнєвих навичок;
- основи теорії формування лексичних мовленнєвих навичок;
- основи теорії формування слуховимовних мовленнєвих навичок;
- основи теорії формування навичок техніки письма;
- основи теорії формування навичок техніки читання;
- основи теорії формування вмінь аудіювання;
- основи теорії формування вмінь читання;
- основи теорії формування вмінь говоріння;
- основи теорії формування соціокультурної компетенції;
- основи теорії планування класної і позакласної роботи з АМ;
- основи теорії організації класної і позакласної роботи з АМ;
- основи теорії контролю та оцінювання у навчанні АМ;
- основи теорії формування навчальної компетенції.

У результаті опанування дисципліни студент повинен **вміти реалізовувати:**

- *комунікативно-навчальну функцію*, яка складається з інформаційного, мотиваційно-стимулюючого і контрольного-коригуючого компонентів, тобто вміння кваліфіковано застосовувати сучасні принципи, методи, прийоми й засоби навчання чотирьох видів мовленнєвої діяльності;

- *виховну функцію*, тобто вміння вирішувати завдання морального, культурно-естетичного й трудового виховання учнів засобами АМ з урахуванням особливостей ступеня навчання;
- *розвиваючу функцію*, тобто прогнозувати шляхи формування і розвитку інтелектуальної та емоційної сфер особистості учня, його пізнавальних і розумових здібностей у процесі оволодіння іншомовним мовленням;
- *освітню функцію*, тобто допомагати учням в оволодінні уміннями вчитися, розширювати свій світогляд, пізнавати себе й іншу систему понять, через яку можуть усвідомлюватися всі інші явища.

Після закінчення вивчення курсу здобувач вищої освіти **повинен бути здатен здійснювати:**

- *гностичну функцію*, тобто аналізувати професійну й навчальну діяльність учнів, добирати підручники та посібники, прогнозувати труднощі засвоєння учнями мовного і мовленнєвого матеріалу, а також оволодіння мовленнєвою діяльністю, вивчати та узагальнювати досвід інших учителів у галузі навчання АМ;
- *конструктивно-плануючу функцію*, тобто планувати і творчо конструювати навчально-виховний процес у цілому і процес навчання конкретного матеріалу з урахуванням особливостей ступеня навчання; планувати навчально-комунікативну діяльність учнів на уроці та в позакласній роботі; здійснювати у комплексі різні види індивідуалізації навчання АМ: мотивуючий, регулюючий, розвиваючий, формуючий;
- *організаторську функцію* (в органічному зв'язку із гностичною та конструктивно-плануючою функціями), тобто реалізовувати плани (поурочні, серії уроків, позакласних заходів) з урахуванням особливостей ступеня навчання; творчо розв'язувати методичні завдання у процесі навчання і виховання з урахуванням провідних характеристик учнів певного ЗЗСО, вносити до планів методично-правильні корективи з метою досягнення бажаного результату, виходячи з цілей навчання АМ в конкретному типі ЗЗСО.

3. Програма навчальної дисципліни.

Курсова підготовка з «Методика викладання основної іноземної мови у закладах середньої освіти» передбачає відвідання лекцій, семінарських занять, підготовка і написання проєкту-портфоліо – професійно-методичного портфеля / папки (ІНДЗ).

Курс лекцій визначається наступними **завданнями:**

- порівнянням різних, прийнятих у вітчизняній і зарубіжній практиці, підходів і методів навчання АМ як засобу міжнародного спілкування;
- ознайомленням студентів з основами методики навчання АМ в контексті формування іншомовної комунікативної компетенції;

- вивченням питань, пов'язаних із формуванням та існуючими формами контролю мовних, мовленнєвих і соціокультурних навиків й умінь з урахуванням національних вимог і в світлі сучасних тенденцій оновлення змісту іншомовної освіти в школі;
- ознайомленням здобувачів вищої освіти із вимогами планування, проведення, аналізу і самоаналізу уроку/серії уроків з АМ у світлі сучасних вимог;
- визначенням критеріїв аналізу сучасних вітчизняних і зарубіжних НМК і навчальних посібників, розрахованих на різні етапи й умови навчання АМ у школі.

Умовою для реалізації цих завдань є забезпечення необхідного рівня професійно-методичної рефлексії на власний досвід вивчення/навчання АМ, а також встановлення і реалізація міждисциплінарних зв'язків з предметами мовного, педагогічного, психологічного типів й інших циклів.

Змістовий модуль I. Основні поняття і категорії методики викладання АМ.

Тема 1. Система освіти в Україні та навчання АМ.

Основні принципи освіти і зміни у навчанні ІМ. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. «Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи». Державні стандарти загальної середньої освіти та навчання ІМ. Концепції навчання ІМ у ЗЗСО. Професійна компетентність учителя ІМ: базові компетентності вчителя НУШ, критерії оцінювання учасника сертифікації. Сучасні вимоги до кваліфікації вчителя ІМ: рамка безперервного професійного вдосконалення вчителів ІМ.

Тема 2. Методика навчання ІМ як наука, її зв'язок з іншими науками.

Поняття «метод».

Мета: Набути теоретично обґрунтованого уявлення про методику навчання АМ (МНАМ) як науку, її дослідницький апарат і зв'язок з іншими науками; оволодіти вміннями реалізації методичного дослідження.

Зміст теми: методика викладання іноземних мов як наука та її місце в системі наук. Основні завдання теоретичного курсу «Методика викладання основної іноземної мови у закладах середньої освіти». Поняття «навчання», «організація навчання». Об'єкт і предмет МВАМ. Загальна і спеціальна методика.

Методи дослідження в МВАМ. Основні та допоміжні методи. Основні: критичний аналіз літературних джерел, вивчення та узагальнення позитивного досвіду роботи вчителів, наукове спостереження, пробне навчання, експеримент, дослідне навчання. Допоміжні, метод інтерв'ю, анкетування, тестування, бесіда, хронометрування, метод експертів тощо.

Експеримент як основний метод у МВАМ. Види експериментів. Основні складники і фази експерименту.

Зв'язок МВАМ з іншими науками: лінгвістикою, психологією, психолінгвістикою, педагогікою, літературою, країнознавством (лінгвокраїнознавство), інформатикою, кібернетикою тощо. Характер цих зв'язків.

Тема 3. Система навчання АМ: підходи до навчання, цілі і зміст навчання.

Мета: Набути теоретично обґрунтованого уявлення про значущість курсу МНАМ; ознайомитися з основними категоріями курсу.

Провідна ідея: головна мета навчання АМ у середніх навчальних закладах – формування в учнів іншомовної комунікативної компетенції.

Основні проблеми: підходи до навчання АМ; класифікація підходів до навчання освітньо-кваліфікаційна характеристика вчителя АМ; система навчання АМ, цілі навчання АМ; складники іншомовної комунікативної компетенції; Загальноєвропейські рівні володіння АМ; компоненти змісту НАМ; методичні принципи НАМ; поняття підходу, методу і прийому навчання; когнітивний, комунікативний, культурологічний, рівневий підходи; (прямі, свідомі, комбіновані, інтенсивні методи); процес навчання; методи дослідження.

Ключові поняття: мета, зміст, принцип, підхід, метод і прийом НАМ; рівень володіння ІМ, процес навчання, метод дослідження.

Тема 4. Система навчання АМ: принципи і засоби навчання АМ, їх класифікація.

Мета: ознайомитися з різними принципами, видами засобів навчання ІМ, поняттям і компонентами навчально-методичних комплексів (НМК).

Провідна ідея: учитель повинен навчитися обирати найбільш ефективний НМК з навчання ІМ відповідно до реальних умов навчання.

Основні проблеми: основні й допоміжні засоби навчання. Підручник – основний засіб навчання ІМ. Проблема створення навчально-методичних комплексів з іноземних мов. Різні точки зору на НМК. Необхідність створення альтернативних НМК для навчання ІМ у школі. Урахування рідної мови учнів і національних традицій народу при створенні підручників з ІМ. Характер творчої діяльності вчителя при використанні НМК. Допоміжні засоби навчання – технічні (ТЗН) й нетехнічні.

Ключові поняття: засоби навчання (основні, допоміжні; технічні, нетехнічні; орієнтовані на учня/на вчителя); складники НМК.

Тема 5. Проблема контролю у навчанні іноземних мов.

Мета: набути теоретично обґрунтованого уявлення про сучасні підходи до контролю й оцінювання рівня сформованості кожного із складників іншомовної комунікативної та загальнонавчальної компетенцій.

Провідна ідея: критерії оцінювання рівня володіння учнями іншомовною комунікативною та загальнонавчальною компетенціями мають бути орієнтовані на рекомендації Ради Європи.

Основні проблеми: Рекомендації Ради Європи щодо рівнів володіння ІМ та загальнонавчальною компетенцією; функції, види, об'єкти контролю. Контроль рівня сформованості мовленнєвої, мовної, соціолінгвістичної (соціокультурної) і загальнонавчальної компетенцій. 12-бальна шкала оцінювання. Тестовий контроль.

Основні поняття: види контролю: злитий з навчанням, відокремлений; поточний, тематичний, підсумковий; об'єктивний, суб'єктивний. Форми контролю: індивідуальний, парний, фронтальний; усний; письмовий; одно-, двомовний, контроль з боку вчителя, взаємоконтроль, самоконтроль. Тест: типи, види, валідність, надійність, диференційна здатність. Тестові завдання. Зовнішнє тестування.

Змістовий модуль II. Методика формування мовної компетенції.

Тема 6. Методика формування іншомовної фонетичної компетенції.

Мета: набути теоретично обґрунтованого уявлення про сучасні підходи до формування фонетичної компетенції.

Провідна ідея: формування фонетичної компетенції передбачає набуття учнями фонетичних знань та оволодіння мовленнєвими фонетичними навичками.

Основні проблеми: роль слуховимовних навичок у мовленнєвій діяльності. Основна мета навчання фонетики ІМ – формування слуховимовних (артикуляційних і ритміко-інтонаційних) навичок у рецептивних і продуктивних видах мовленнєвої діяльності – аудіюванні та говорінні на комунікативно достатньому рівні. Основні етапи формування слуховимовних навичок. Інтерференція навичок рідної мови у цьому процесі. Основні типи і види вправ для формування цих навичок. Зіставлення фонетичного матеріалу рідної мови і мови, що вивчається, у методичних цілях. Послідовність введення й засвоєння фонетичного матеріалу. Різні підходи до цієї проблеми. Роль і місце ТЗН у процесі оволодіння слуховимовними навичками. Контроль рівня сформованості фонетичної компетенції.

Ключові поняття: апроксимація, фонетична вправа / гра / компетенція; інтонація, інтонаційна модель; метод аналітико-імітативний / аналітичний / імітативний; навичка артикуляційна / інтонаційна; фонематичний слух; фонетичний матеріал / мінімум; фонологічна система.

Тема 7. Методика формування іншомовної лексичної компетенції.

Мета: набути теоретично обґрунтованого уявлення про сучасні підходи до формування лексичної компетенції.

Провідна ідея: формування лексичної компетенції передбачає набуття учнями лексичних знань та оволодіння мовленнєвими лексичними навичками.

Основні проблеми: характеристика лексичних навичок у продуктивних і рецептивних видах мовленнєвої діяльності. Активний і пасивний лексичний мінімум. Потенціальний словниковий запас учнів. Мовна здогадка. Етапи формування лексичних навичок. Засоби семантизації нових лексичних одиниць і презентації нового лексичного матеріалу. Організація лексичного матеріалу. Вправи для формування мовленнєвих лексичних навичок. Використання ТЗН. Контроль рівня сформованості лексичної компетенції.

Ключові поняття: словниковий запас активний/пасивний/потенціальний; лексична вправа/гра / компетенція / навичка / одиниця; лексичний запас / мінімум; спосіб семантизації.

Тема 8. Методика формування іншомовної граматичної компетенції.

Мета: набути теоретично обґрунтованого уявлення про сучасні підходи до формування граматичної компетенції.

Провідна ідея: формування граматичної компетенції передбачає набуття учнями граматичних знань та оволодіння мовленнєвими граматичними навичками.

Основні проблеми: характеристика граматичних навичок у продуктивних і рецептивних видах мовленнєвої діяльності. Етапи їх формування. Перенос та інтерференція граматичних навичок рідної та іноземної мов. Роль знань на різних етапах формування навички, різні підходи до відбору та організації граматичного матеріалу. Активний і пасивний граматичний мінімум. Типи і види вправ. Підсистема вправ для навчання граматичного аспекту спілкування ІМ. Використання ТЗН. Контроль рівня сформованості граматичної компетенції.

Ключові поняття: активний/пасивний граматичний мінімум, граматична вправа/гра/компетенція/навичка/структура/форма/правило/явище/матеріал; принцип багатозначності/моделювання; структурний підхід.

Змістовий модуль III. Методика формування рецептивної і продуктивної мовленнєвих компетенцій.

Тема 9. Формування іншомовної компетенції в аудіюванні і читанні.

Мета: набути теоретично обґрунтованого уявлення про сучасні підходи до формування компетенції в аудіюванні та читанні.

Провідна ідея: формування компетенції в аудіюванні та читанні передбачає опору на сформовану мовну компетенцію і паралельне формування соціокультурної компетенції.

Основні проблеми: співвіднесення понять „види мовленнєвої діяльності” та „мовленнєві вміння”. Аудіювання як вид мовленнєвої діяльності та вміння. Механізми аудіювання. Психологічні й лінгвістичні характеристики аудіювання. Труднощі аудіювання конкретної іноземної мови. Основні етапи формування вмінь аудіювання. Система вправ для навчання аудіювання у середній школі. Використання ТЗН. Вимоги до текстів для навчання аудіювання. Контроль рівня сформованості компетенції в аудіюванні.

Читання як вид мовленнєвої діяльності та мовленнєве вміння. Види читання, різні підходи до їх класифікації. Проблема відбору матеріалу (текстів) для навчання читання. Система вправ для навчання читання як виду мовленнєвої діяльності. Типи і види вправ. Контроль рівня сформованості компетенції у читанні. Психофізіологічна суть читання і письма. Коротка характеристика навичок техніки читання (вголос і мовчки) і техніки письма (навичок каліграфії та орфографії). Різні підходи до навчання техніки читання. Типи і види вправ для навчання техніки читання. Методика навчання техніки читання.

Ключові поняття: антиципація, аудитивна компетенція / пам'ять; види / труднощі аудіювання; фонові знання; аудіювання екстенсивне / інтенсивне / комунікативне / навчальне.

Буквено-звукові зв'язки, внутрішнє промовляння, етапи навчання читання, механізми/ навички/оцінювання/стратегія/техніка/ хорове/вивчаюче/вголос/групове/

домашнє/класнє/з критичною оцінкою /зріле/індивідуальне/навчальне/ознайомлювальне/переглядове/ пошепки/мовчки/часткове читання.

Тема 10. Формування іншомовної компетенції в говорінні та письмі.

Мета: набути теоретично обґрунтованого уявлення про сучасні підходи до формування компетенції в говорінні та письмі.

Провідна ідея: формування в учнів компетенції в говорінні та письмі передбачає опору на сформовану мовну компетенцію і паралельне формування соціокультурної компетенції.

Основні проблеми: говоріння як вид мовленнєвої діяльності та мовленнєве вміння. Механізм говоріння. Психологічні особливості говоріння. Форми говоріння: діалогічна й монологічна. Лінгвістична і психологічна характеристика діалогічного й монологічного мовлення (у порівнянні). Етапи формування вмінь діалогічного та монологічного мовлення. Одиниця навчання діалогу й монологу. Система вправ для формування компетенції в говорінні. Контроль рівня сформованості ІКГ. Використання ТЗН.

Письмо як вид мовленнєвої діяльності та мовленнєве вміння. Психологічна і лінгвістична характеристика письма. Вправи для навчання каліграфії та орфографії. Система вправ для навчання письма як виду мовленнєвої діяльності. Типи і види вправ. Письмові вправи для вдосконалення мовленнєвих навичок (граматичних, лексичних). Вправи для формування ІКП. Використання ТЗН. Контроль рівня сформованості ІКП.

Основні поняття: діалогічне / монологічне мовлення, монолог, діалог, одиниці мовлення, єдність діалогічна / понадфразова, мікродіалог, репліка, рольова гра.

Навички каліграфічні / орфографічні, орфографія, каліграфія, принцип історичний / морфологічний / фонетичний, писемне мовлення комунікативне / навчальне / вільне / кероване / некероване / навчальне / професійне, техніка письма, компетенція у письмі.

Тема 11. Формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності.

Мета: набути теоретично обґрунтованого уявлення про сучасні підходи до формування лінгвосоціокультурної компетентності.

Провідна ідея: формування в учнів компетенції в міжкультурному спілкуванні передбачає опору на різноманітні культурологічні, лінгвокраїнознавчі, соціокультурні і міжкультурні знання і користування ними для досягнення своїх цілей в іншомовному спілкуванні, а також інтеграцію процесу оволодіння учнями всіма мовленнєвими і мовними компетентностями.

Основні проблеми: особливості іншомовного міжкультурного спілкування. Загальна характеристика іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності та її компонентів. Соціолінгвістична, соціокультурна й соціальна компетентності як структурні компоненти лінгвосоціокультурної компетентності. Цілі формування лінгвосоціокультурної компетентності в учнів початкової, основної і старшої школи. Етапи формування лінгвосоціокультурної компетентності. Вправи і завдання. Засоби

формування лінгвосоціокультурної компетентності. Контроль рівня сформованості лінгвосоціокультурної компетентності.

Основні поняття: концептуальні і мовні картини світу; образи життя, національні характери, ціннісні орієнтації, моделі і норми поведінки; ідентифікація, рефлексія і стереотипізація; комунікативний (обмін інформацією), інтерактивний (взаємодія) і перцептивний (взаємсприйняття) аспекти; культуроспецифічні правила і норми спілкування; ритуали і стандартизовані моделі комунікативної поведінки; паравербальні і невербальні засоби спілкування.

Тема 12. Формування навчально-стратегічної компетентності.

Мета: набути теоретично обґрунтованого уявлення про сучасні підходи до формування навчально-стратегічної компетентності.

Провідна ідея: формування в учнів навчально-стратегічної компетенції передбачає опору на усвідомлення й аналіз власних стратегій (власного процесу навчання), розширення діапазону стратегій у результаті колективного обговорення, ознайомлення з іншими стратегіями, поданими в підручнику / НМК та власних спостережень

Основні проблеми: характеристика навчально-стратегічної компетентності. Циклічний характер формування НСК. Навчальна і стратегічна компетентності. Зміст навчальної компетентності. Стратегічна компетентність. Структура і зміст НСК. Комунікативні стратегії. Стратегії запам'ятовування. Когнітивні стратегії. Непрямі стратегії: соціальні, афективні і метакогнітивні. Компенсаторні стратегії. Цілі формування НСК в учнів початкової, основної і старшої школи. Стратегії планування. Стратегії самоконтролю. Афективні стратегії. Етапи формування навчально-стратегічної компетентності. Шляхи оволодіння стратегіями: індуктивний і дедуктивний. Вправи і завдання для формування навчально-стратегічної компетентності. Контроль рівня сформованості навчально-стратегічної компетентності.

Основні поняття: стратегія, карти пам'яті (mind map), прямі та непрямі стратегії, соціальна стратегія, організація самостійної роботи, самостійне формулювання навчального матеріалу, навчання в русі, використання ролей, пантоміми.

Змістовий модуль IV. Методи і технології навчання. Організація планування і забезпечення процесу навчання іноземної мови.

Тема 13. Методи і технології навчання АМ в історичному аспекті.

Мета: набути теоретично обґрунтованого уявлення про сучасні методи і технології навчання іноземних мов.

Провідна ідея: якість оволодіння учнями АМ залежить від ефективності методу й технології навчання, які застосовує вчитель.

Основні проблеми: «метод навчання», «технологія навчання» як методичні категорії; сучасні методи навчання ІМ: сугестивний, комунікативний, ігровий, програмований з використанням комп'ютера, груповий, проблемний, проектний, повної фізичної реакції, драматико-педагогічний, «мовчазний». Сучасні технології:

модульне навчання; Дальтон-план у навчанні АМ; навчання у співпраці; навчання, центроване на учні; дистанційне навчання; навчання у тандемі тощо.

Основні поняття: метод, лінгвістична / психологічна основа, принцип, комп'ютерне навчання, типологія проектів / ігор.

Тема 14. Організація навчально-виховного процесу з іноземної мови.

Мета: набути теоретично обґрунтованого уявлення про основні форми організації навчально-виховного процесу з іноземної мови: початкова, основна і старша школа.

Провідна ідея: організаційні форми є компонентом системи навчання і реалізуються у відповідності до мети навчання у взаємодії з обраними для її досягнення методами і засобами навчання. Раннє навчання ІМ – один із пріоритетних напрямів освітньої політики як України, так і західноєвропейських країн. При визначенні методу навчання ІМ в основній і старшій школі необхідно враховувати вікові особливості учнів, їхню психофізіологічну характеристику.

Основні проблеми: обов'язковий і вибіркового курси, позакласна і позашкільна робота з ІМ, класна й позакласна самостійна робота учнів з ІМ. Поділ середньої загальноосвітньої школи на початкову, основну, старшу. Особливості організації навчального процесу з ІМ у загальноосвітніх навчальних закладах та у спеціалізованих школах з поглибленим вивченням іноземних мов. Урок як основна організаційна одиниця навчального процесу. Вимоги до уроку ІМ. Типи уроків ІМ. Зміст і функції структурних частин уроку. Підготовча робота вчителя до уроку.

Іноземна мова як навчальна дисципліна у початковій, основній і старшій школі; основні закономірності оволодіння молодшими школярами, учнями 5-9 класів і 10-12 класів ІМ у навчальних умовах; фактори, що впливають на специфіку процесу оволодіння дітьми ІМ. Цілі, зміст, принципи та сучасні методи навчання ІМ у початковій, основній і старшій школі; засоби навчання (програма, підручник, додаткові засоби навчання). Мовний портфель як інструмент оцінки та самооцінки навчальних досягнень. Урок іноземної мови в початковій, основній і старшій школі. Особливості взаємодії вчителя та учнів.

Основні поняття: ступені середньої школи, школа початкова / основна / старша, курс навчання обов'язковий / вибіркового, робота з ІМ класна / позакласна / позашкільна / самостійна. Особливості психофізіологічні, вікові; матеріали автентичні / адаптовані / для самостійної роботи; відбір матеріалів, молодші школярі/ учні основної/старшої школи, старшокласники; опора.

Тема 15. Планування класної і позакласної роботи з АМ.

Мета: ознайомити студентів із сучасними підходами до планування навчально-виховного процесу з АМ у ЗЗСО.

Провідна ідея: форми навчально-виховного процесу з іноземної мови повинні являти собою чітко сплановану систему.

Основні проблеми: система планування навчального процесу в початковій, основній, старшій школі. Призначення, суть і структура календарного й поурочного планів. Поурочне планування. План-конспект уроку. Типові види уроків.

Основні поняття: урок, домашня робота, лабораторна робота, факультатив, позакласна робота, початкова/основна/старша школа, план, план-конспект уроку.

Тема 16. Особливості поглибленого навчання АМ у ЗЗСО.

Мета: ознайомити студентів із підходами до поглибленого навчання АМ у ЗЗСО.

Провідна ідея: формування іншомовної комунікативної компетентності в учнів має бути професійно орієнтованим, характеризуватися філологічною спрямованістю процесу навчання і націленістю на відповідну освіту у ЗВО, а також передбачати опору на принцип урахування лінгвістичного та навчального досвіду учнів.

Основні проблеми: навчання АМ у спеціалізованих ЗЗСО. Цілі та завдання навчання АМ у ЗЗСО з поглибленим вивченням цього предмета (або спеціалізованих школах). Профілізація сучасної старшої школи. Білінгвальна освіта. Профільне навчання АМ і його принципи. Навчання другої іноземної мови.

Основні поняття: інформаційна робота, профільна орієнтація, психолого педагогічна діагностика, міжпредметний (орієнтаційний) напрям профілізації, навчальні профілі: рівень стандарту, академічний та профільний, комунікативно діяльнісний (особистісно орієнтований) та професійно орієнтований підходи, полікультурність та плюрилінгвізм, інтенсифікація навчання, інтерференція.

4. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль I. Основні поняття і категорії методики викладання АМ												
Тема 1. Система освіти в Україні та навчання	11	2	1	-	-	8	9	1	-	-	-	8

АМ.												
Тема 2. Методика навчання ІМ як наука, її зв'язок з іншими науками. Поняття «метод».	9	2	1	-	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 3. Система навчання АМ: підходи до навчання, цілі і зміст навчання.	10	2	2	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 4. Система навчання АМ: принципи і засоби навчання АМ, їх класифікація.	9	2	1	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 5. Проблема контролю у навчанні іноземних мов.	10	2	2	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Модульна контрольна робота 1.	2	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	2
<i>Разом за змістовим модулем I</i>	<i>51</i>	<i>10</i>	<i>7</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>34</i>	<i>48</i>	<i>5</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>42</i>
Змістовий модуль II. Методика формування мовної компетенції												
Тема 6. Методика формування іншомовної фонетичної компетенції.	10	2	2	-	-	6	12	1	1	-	-	10
Тема 7. Методика формування іншомовної лексичної компетенції.	12	2	2	-	-	8	14	1	1	-	-	12
Тема 8. Методика формування іншомовної граматичної компетенції.	12	2	2	-	-	8	14	1	1	-	-	12
Модульна контрольна робота 2.	2	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	2
<i>Разом за змістовим модулем II</i>	<i>36</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>24</i>	<i>42</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>36</i>
Модуль III. Методика формування рецептивної і продуктивної мовленнєвих компетенцій												

Тема 9. Формування іншомовної компетенції в аудіюванні і читанні.	14	2	2	-	-	10	14	1	1	-	-	12
Тема 10. Формування іншомовної компетенції в говорінні та письмі.	14	2	2	-	-	10	14	1	1	-	-	12
Тема 11. Формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності.	10	2	2	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 12. Формування навчально-стратегічної компетентності.	10	2	2	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Модульна контрольна робота 3.	2	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	2
Разом за змістовим модулем III	50	8	8	-	-	34	48	4	2	-	-	42
Змістовий модуль IV. Методи і технології навчання. Організація планування і забезпечення процесу навчання іноземної мови												
Тема 13. Методи і технології навчання АМ в історичному аспекті.	10	2	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 14. Організація навчально-виховного процесу з іноземної мови.	10	2	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 15. Планування класної і позакласної роботи з АМ.	10	2	2	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 16. Особливості поглибленого навчання АМ у ЗЗСО.	9	2	1	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Модульна контрольна робота 4.	2	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	2
Разом за змістовим модулем IV	41	8	7	-	-	26	40	4	2	-	-	34
Усього годин	178	32	28	-	-	118	178	16	8	-	-	154
Модуль 2												

ІНДЗ	2	-	-	-	2	-	2	-	-	-	2	-
Усього годин	180	32	28	-	2	118	180	16	8	-	2	154

5. Теми семінарських занять.

Програма семінарських занять ґрунтується на тематиці лекційного курсу. Семінари орієнтовані як на закріплення теоретичних знань, так і на формування професійно-методичних навиків й умінь. Завдання факультету іноземних мов у цілому і кафедри англійської філології, як однієї з основних кафедр професійної підготовки, полягає в тому, щоб підготувати бакалаврів до самостійної творчої роботи вчителя і створити умови для її реалізації в період проведення педагогічної практики. Для цього були творчо переосмислені традиції методичної підготовки і розроблені нові активні форми роботи зі студентами на семінарських заняттях. Особливе значення у даному контексті відводиться системі самостійної та індивідуальної робіт, взаємоконтролю і самоаналізу, використанню професійної рефлексії. На заняттях моделюються типові ситуації професійного спілкування (ділові ігри), широко використовуються відеофрагменти уроків як провідних учителів, так і студентів-практикантів, різні режими роботи: фронтальний, груповий, парний, індивідуальний, що дозволяє зробити заняття конкретнішими і практично орієнтованими.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Аналіз НМК з АМ для різних типів ЗЗСО.	
	<p><u>Мета і короткий зміст:</u> закріпити лекційний матеріал; навчитися аналізувати структуру і зміст навчально-методичних комплексів з АМ.</p> <p>Програма з іноземних мов для середньої школи, її структура і зміст. Відмінності програм для різних типів ЗЗСО. Навчально-методичні комплекси для середньої школи, їх структура і зміст. Детальний аналіз усіх компонентів НМК. Порівняння НМК різних авторів. Ознайомлення із зарубіжними НМК.</p> <p>Рекомендована література:</p>	
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вишневецький О.І. Методика навчання іноземних мов : навч. посіб. / 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2011. 206(2)с. 2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання С.Ю. Ніколаєва. Переклад з англ. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с. 3. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах у структурно-логічних схемах і таблицях: навч. посіб. / Укладачі С.Ю. Ніколаєва, С.В. Гапонова. Київ: Ленвіт, 2004. 208 с. 4. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник / [Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. 	3

- Тезікова та ін.]. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 328 с.
5. Ніколаєва С.Ю. Кредитно-модульна організація вивчення курсу «Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах». Київ : Ленвіт, 2006. 80 с.
 6. Ніколаєва С.Ю. Ступенева система освіти в Україні та система навчання іноземних мов / С.Ю. Ніколаєва, Р.П. Петрашук, Н.О. Бражник. Київ : Ленвіт, 1996. 90 с.
 7. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: посібник. / Вид. 2-е, доп. і переробл. / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2004. 360 с.
 8. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 1-4 класи. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2012 р.
 9. Програми для спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземної мови, Іноземні мови. 5-9 класи. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2013 р.
 10. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10-11 класи. Київ, 2010 р.
 11. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Іноземні мови. 5-7 класи. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2013 р.
 12. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Іноземні мови. 8-9 класи. Київ: «Перун», 2005 р.

Детальніше дивіться:

- Іноземні мови навчальна програма для загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладів 1-4 класи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/inozemna-mova-poyasnyvalna-znz-sznz-1-4-klas-belyaeva-xarchenko-finalna-zv.pdf>
- Ключові зміни в оновлених навчальних програмах 5-9 класів за результатами обговорення на платформі EdEra та на предметних робочих групах. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/klyuchovi-zmini-v-onovlenix-navchalnix-programax-5-9-klasiv.pdf>
- Громадське обговорення оновлення програм 5-9 класів на платформі Ed-Era. Презентація. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/kolegiya-mon-26-travnya.pdf>
- Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх

	<p>навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf</p> <ul style="list-style-type: none"> • Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10 – 11 класи. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf • Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи. Наскрізні змістові лінії. URL: https://imzo.gov.ua/osvita/zagalno-serednya-osvita-2/navchalni-prohramy-5-9-klasy-naskrizni-zmistovi-liniji/frantsuzka-mova-naskrizni-zmistovi-liniji/ • Навчальні програми курсів за вибором факультативів. Іноземна мова у професійному самовизначенні. URL: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-kursiv-za-viborom-fakultativiv 	
2.	<p align="center">Аналіз вправ для формування іншомовної комунікативної компетенції.</p> <p><u>Мета і короткий зміст:</u> навчитися розрізняти види компетенцій, відрізняти мовленнєву навичку від мовленнєвого вміння; визначати тип і вид вправи; аналізувати вправи різних НМК.</p> <p>Поняття «вправа» і «система вправ». Характеристика основних типів і видів вправ для навчання АМ. Вимоги до вправ для формування мовленнєвих навичок і мовленнєвих умінь. Аналіз вправ з відповідної мови (мов) з точки зору згаданих вимог.</p> <p>Рекомендована література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: навч. посіб./ 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2011. 206(2)с. 2. Гальскова Н.Д. Теория обучения иностранным языкам: Лингводидактика и методика: учеб. пособ./ Н.Д.Гальскова, Н.И.Гез. / 2-е изд., испр. Москва: Издат. центр «Академия», 2005. 333(1)с. 3. Колкер Я.М. Практическая методика обучения иностранному языку: учеб. пособ. для ст-тов вузов. Москва: Издат. центр «Академия», 2001. 264 с. 4. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти. 12-бальна система. Київ, 2000. 126 с. 	3

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах у структурно-логічних схемах і таблицях: навч. посіб./ Укладачі С.Ю.Ніколаєва, С.В.Гапонова. Київ: Ленвіт, 2004. 208 с. 6. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник / [Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова та ін.]. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 328 с. 7. Мильруд Р.П. Методика преподавания английского языка. English Teaching Methodology: учеб. пособ./ 2-е изд., стереотип. Москва : Дрофа, 2007. 253с. 8. Ніколаєва С.Ю. Кредитно-модульна організація вивчення курсу «Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах». Київ : Ленвіт, 2006. 80 с. 9. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): навч. посіб. Київ: Ленвіт, 2008. 285 с. 10. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: посібник. Вид. 2-е, доп. і переробл. / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2004. 360 с. 11. Практический курс методики иностранных языков: Учеб. пособие. Минск: Тетра Системс, 2003. 288 с. 12. Практический курс методики преподавания иностранных языков: учебное пособие/ 4-е изд. Минск: Тетра Системс, 2006. 287[1]с. 13. Роман С.В. Методика навчання англійської мови у початковій школі: навч. посіб. Київ: Ленвіт, 2009. 216 с. 14. Утробина А.А. Методика преподавания и изучения иностранного языка: конспект лекций. Москва: Приор-издат, 2006. 107 с. 15. Шишкова И.А. Английский для младших школьников : пособие. Москва: РОСМЭН, 2008. 206(1)с. 16. Nunan D. Research Methods in Language Learning. Shanghal foreing Language education press, 2002. 249(2) с. 	
3.	<p style="text-align: center;">Вправи і фрагменти уроків із формування ІГК.</p> <p><u>Мета і короткий зміст:</u> навчитися робити методичний аналіз граматичних явищ; аналізувати прийоми і способи подачі активного й пасивного граматичного матеріалу, аналізувати вправи; використовувати ефективні способи і прийоми формування граматичної компетенції; планувати й проводити фрагменти уроків з формування ІГК.</p> <p>Мета і зміст навчання активного / пасивного граматичного матеріалу. Особливості навчання активного / пасивного граматичного матеріалу. Процес оволодіння граматичним матеріалом. Етапи роботи. Методика</p>	2

	<p>пояснення граматичного матеріалу. Вправи для формування граматичних навичок. Аналіз фрагментів уроків, які навчають граматичного матеріалу. Проведення студентами фрагментів уроків на формування граматичної компетенції у формі ділової гри.</p> <p>Рекомендована література:*</p>	
4.	<p>Вправи і фрагменти уроків із формування ІЛК.</p> <p><u>Мета і короткий зміст:</u> навчитися аналізувати лексичні одиниці ІМ, визначати ефективні способи семантизації лексичних одиниць; підбирати і складати вправи для автоматизації дій учнів з лексичними одиницями; планувати і проводити фрагменти уроків з формування лексичної компетенції.</p> <p>Мета і зміст навчання лексики АМ у середній школі. Поняття «лексична одиниця». Проблема відбору лексичного матеріалу. Засоби семантизації. Етапи роботи з лексичним матеріалом, що входить до активного лексичного мінімуму. Методика подачі нового лексичного матеріалу на різних етапах навчання АМ у школі. Вправи для формування мовленнєвих лексичних навичок. Вправи для формування вміння здогадки про значення нових лексичних одиниць. Аналіз фрагментів уроків, які навчають лексики. Проведення фрагментів уроків, складених студентами, у формі ділової гри.</p> <p>Рекомендована література:*</p>	2
5.	<p>Вправи і фрагменти уроків із формування ІФК.</p> <p><u>Мета і короткий зміст:</u> навчитися аналізувати звуки іноземної мови; підбирати і складати вправи для розвитку фонематичного й інтонаційного слуху і слуховимовних навичок; планувати і проводити фрагменти уроків з формування фонетичної компетенції.</p> <p>Завдання навчання фонетики іноземної мови у середній школі. Методична типологія звуків іноземної мови. Етапи формування слуховимовних навичок. Вправи для навчання вимови та інтонації. Удосконалення вимови учнів. Використання ТЗН у навчанні вимови та інтонації. Проведення фрагментів уроків, складених студентами, у формі ділової гри.</p> <p>Рекомендована література:*</p>	2
6.	<p>Вправи для формування іншомовної компетенції в аудіюванні. Фрагменти уроків із формування ІКА.</p> <p><u>Мета і короткий зміст:</u> навчитися робити методичний аналіз труднощів аудіювання англомовних текстів; аналізувати способи, прийоми і вправи для формування ІКА. Навчитися використовувати ефективні способи і прийоми формування ІКА; планувати й проводити фрагменти уроків з навчання аудіювання.</p> <p>Вимоги програми до вмінь учнів розуміти іншомовне мовлення на слух. Психологічні закономірності і труднощі процесу аудіювання.</p>	2

	<p>Система вправ для навчання аудіювання і методика їх виконання. Аналіз текстів для аудіювання з точки зору труднощів, які вони містять, та їх відповідність вимогам до таких текстів.</p> <p>Проведення фрагментів уроків з формування іншомовної компетенції в аудіюванні, складених студентами, у формі ділової гри.</p> <p><i>Рекомендована література:*</i></p>	
7.	<p>Вправи з навчання техніки читання. Вправи для формування іншомовної компетенції у читанні. Фрагменти уроків із формування іншомовної компетенції у читанні.</p> <p><u>Мета і короткий зміст:</u> навчитися визначати труднощі техніки читання, сутність, механізми і компоненти техніки читання; аналізувати й відбирати вправи для навчання техніки читання. Навчитися аналізувати труднощі читання англомовних текстів, прийоми і способи навчання читання, вправи для формування навичок і вмінь читання; використовувати ефективні прийоми і засоби навчання читання іншомовних текстів. Навчитися використовувати ефективні способи і прийоми навчання техніки читання та формування компетенції у читанні; планувати й проводити фрагменти уроків.</p> <p>Вимоги програми до техніки читання у середній школі. Методика навчання техніки читання. Вправи для навчання техніки читання. Аналіз підходів до навчання техніки читання у НМК. Вимоги програми до вмінь учнів з читання іншомовних текстів. Диференційований підхід до роботи з текстом залежно від його характеру (художній, суспільно-політичний, науково-популярний, тематичний). Передтекстові і післятекстові вправи. Аналіз вправ із навчання читання. Проведення та аналіз фрагментів уроків з навчання техніки читання і читання як виду мовленнєвої діяльності, складених студентами, у формі ділової гри.</p> <p><i>Рекомендована література:*</i></p>	2
8.	<p>Вправи для формування іншомовної компетенції в діалогічному і монологічному мовленні (ДМ і ММ). Фрагменти уроків з формування іншомовної компетенції в говорінні. Вправи для навчання техніки письма (ТП) і формування іншомовної компетенції у письмі (ІКП). Фрагменти уроків з формування іншомовної компетенції у письмі.</p> <p><u>Мета і короткий зміст:</u> навчитися робити методичний аналіз труднощів діалогічного і монологічного мовлення, аналізувати способи і прийоми навчання ДМ і ММ; використовувати ефективні способи і прийоми навчання ДМ і ММ. Навчитися планувати й проводити фрагменти уроків з формування іншомовної компетенції в ДМ і ММ. Навчитися робити методичний аналіз труднощів іншомовної каліграфії та орфографії, іншомовного писемного мовлення, аналізувати способи і прийоми навчання техніки письма і формування ІКП, використовувати ефективні способи і прийоми</p>	4

	<p>навчання ТП і формування ІКП. Навчитися планувати й проводити фрагменти уроків з формування ІКП.</p> <p>Вимоги програм до вмінь діалогічного і монологічного мовлення. Лінгвістичні особливості іншомовного діалогічного і монологічного мовлення. Етапи оволодіння діалогічним і монологічним мовленням. Система вправ для оволодіння діалогічним мовленням, для формування компетенції в монологічному мовленні. Навчально-мовленнєва ситуація для розвитку діалогічного мовлення. Аналіз вправ для формування компетенції в ДМ і ММ. Ефективність різних засобів навчання. Проведення фрагментів уроків, складених студентами, у формі ділової гри.</p> <p>Цілі навчання ТП. Вправи для формування каліграфічних та орфографічних навичок. Використання ігор. Письмо як засіб навчання і контролю. Вимоги програми до вмінь учнів у писемному мовленні. Вправи для навчання висловлювати свої думки у письмовій формі. Методика навчання висловлювати свої думки у письмовій формі в умовах загальноосвітньої середньої школи. Аналіз вправ для формування ІКП. Ефективність різних засобів навчання. Проведення фрагментів уроків, складених студентами, у формі ділової гри.</p> <p><i>Рекомендована література:*</i></p>	
9.	<p>Аналіз сучасних методів навчання АМ у ЗЗСО.</p> <p><u>Мета і короткий зміст:</u> навчитися аналізувати цілі, зміст, основні прийоми і засоби навчання в різних методах НІМ.</p> <p><u>Сугестивний метод Г. Лозанова:</u> цілі навчання, головні положення, позитивне й негативне у навчанні.</p> <p><u>Комунікативний метод:</u> цілі навчання, принципи, типи завдань, позитивне й негативне.</p> <p><u>Ігровий метод:</u> типологія ігор, рольова гра, етапи реалізації рольової гри, позитивне і негативне.</p> <p><u>Програмований метод навчання з використанням комп'ютера:</u> цілі, концептуальні особливості, принципи, функції учителя / комп'ютера, вправи, позитивне і негативне.</p> <p><u>Груповий метод:</u> методологічна основа, умови реалізації, основні прийоми роботи, позитивне й негативне.</p> <p><u>Проблемний метод навчання:</u> проблемна ситуація, рівні проблемності, типи проблемних завдань, позитивне й негативне.</p> <p><u>Проектний метод:</u> мета, типологія проектів, етапи реалізації, позитивне й негативне.</p> <p><i>Рекомендована література:*</i></p>	2
10.	<p>Контроль та оцінювання рівня сформованості в учнів іншомовної комунікативної та загально навчальної</p>	2

	<p>компетенцій.</p> <p><u>Мета і короткий зміст:</u> навчитися користуватися рекомендаціями Ради Європи з мовної освіти; виділяти об'єкти контролю; добирати види і форми контролю, адекватні цілям; помічати помилки учнів, методично правильно їх виправляти і намічати шляхи їх усунення; коментувати й оцінювати відповіді учнів.</p> <p>Поняття «контроль» та оцінювання. Вимоги чинної програми з АМ. Мета і завдання контролю. Складники і провідні функції контролю. Види контролю. Об'єкти контролю і критерії їх оцінювання. «Європейський мовний портфель». Тестовий контроль. ЗНО з АМ. Використання ТЗН у процесі контролю.</p> <p><i>Рекомендована література:*</i></p>	
11.	<p>Методи і прийоми навчання АМ у початковій, основній і старшій школі.</p> <p><u>Мета і короткий зміст:</u> навчитися враховувати психофізіологічні особливості учнів молодших, 5-9 і 10-12 класів у процесі навчання ІМ; адаптувати навчальні матеріали до рівня володіння учнями ІМ; добирати прийоми формування іншомовної комунікативної і загальнонавчальної компетенцій, адекватні етапу навчання; реалізовувати сучасні методи і прийоми навчання ІМ у початковій, основній і старшій школі.</p> <p>Організація навчального процесу з ІМ у початковій, основній і старшій школі. Психофізіологічні особливості учнів 1-4, 5-9 і 10-12 класів. Вимоги до рівня сформованості іншомовної комунікативної компетенції в учнів 4, 9 і 12 класів шкіл різного типу. Вимоги до рівня сформованості загальнонавчальної компетенції. Методи і прийоми формування іншомовної комунікативної компетенції в учнів 1-4, 5-9 і 10-12 класів. Особливості навчання ІМ у профільній старшій школі. Самостійна робота з ІМ. Особливості контролю та оцінювання.</p> <p><i>Рекомендована література:*</i></p>	2
12.	<p>Особливості планування уроків АМ у початковій, основній і старшій школі. Аналіз планів-конспектів уроків, укладених студентами для 1-4 класів, 5-9 та 10-12 класів.</p> <p><u>Мета і короткий зміст:</u> оволодіти конструктивно-планувальними вміннями складання тематичних планів і планів-конспектів окремих уроків ІМ з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів 1-4, 5-9 і 10-12 класів і типу початкової, основної і старшої шкіл. Навчитися укладати плани-конспекти уроків з ІМ для 1-4, 5-9 і 10-12 класів.</p>	2

<p>Типовий навчальний план початкової, основної і старшої школи. Чинна програма з ІМ. Навчально-методичні комплекси з ІМ для початкової, основної і старшої школи. Цілі, зміст, особливості навчального процесу в початковій, основній і старшій школі. Система планування курсу навчання ІМ у початковій, основній і старшій школі.</p>	
--	--

Методичний аналіз підручників; визначення практичних, освітньої, розвиваючої і виховної цілей уроку; підбір раціональних прийомів для досягнення поставлених цілей; визначення типів вправ і послідовності їх виконання; конкретизація об'єктів контролю мовленнєвих навичок і вмінь учнів; складання планів-конспектів уроків.

Рекомендована література:*

6. Теми практичних занять (не передбачено навчальним планом спеціальності).

7. Теми лабораторних занять (не передбачено навчальним планом спеціальності).

8. Самостійна робота.

Позааудиторна самостійна робота передбачає підготовку студентів до лекції, опрацювання матеріалу лекції, підготовку до семінарського заняття, підготовку і виступ на науково-практичній конференції, написання тез (есе) тощо.

Спочатку пропонуються репродуктивні завдання (перший рівень складності), потім – репродуктивно-творчі (другий рівень складності) і, нарешті – творчо-пошукові (третій рівень складності).

Основні типи завдань:

1-й рівень складності:

- Назвіть принципи ..., методи ..., прийоми тощо.
- Відобразіть схематично ...
- Охарактеризуйте ...
- Розв'яжіть кросворд ...
- Розкрийте сутність поняття ...
- Дайте стисло характеристику ...
- Перелічіть ...
- Виконайте тест ...

2-й рівень складності:

- Розкрийте взаємозв'язок понять ...
- Дайте порівняльну характеристику ...
- Зробіть порівняльний аналіз ...
- Обґрунтуйте необхідність ...
- Складіть кросворд ...
- Визначте особливості ...

- Прокоментуйте ...

3-й рівень складності:

- Побудуйте рейтингову шкалу труднощів ...
- Окресліть шляхи вдосконалення ...
- Складіть ...
- Розробіть ...
- Підберіть ...
- Підготуйте ...
- Напишіть ...

Завдання 1-го рівня складності

- Пригадайте теоретичний матеріал і заповніть таблицю.
- Перевірте, чи ви можете
 - назвати основні методи дослідження;
 - описати основні методичні закономірності навчання АМ;
 - визначити умови успішного навчання АМ;
 - перелічити фази реалізації методичного експерименту;
 - охарактеризувати зв'язок методики навчання АМ з іншими науками тощо.

Завдання 2-го рівня складності

- Докажіть, що у процесі навчання читання АМ реалізується методичний принцип інтеграції та диференціації.
- Визначте, про яку інтерференцію – міжмовну або внутрішньомовну, йдеться у наведеному прикладі. При вивченні АМ україномовний студент стикається з явищем артикаля.

Завдання 3-го рівня складності

- Укладіть анкету для визначення пізнавальних інтересів і захоплень учнів з теми «Моя майбутня професія».
- Розробіть картки для розвитку вмінь монологічного мовлення учнів 10 класу з низьким, середнім і високим рівнями володіння цим видом мовленнєвої діяльності.
- Розробіть п'ять вправ для контролю з використанням наочності.
- Розробіть план-конспект уроку ... мови для ... класу за темою «Мій робочий день». При розробці плану-конспекту обов'язково передбачте:
 - визначення практичних, освітньої, розвиваючої та виховної цілей уроку;
 - фрагмент уроку з навчання монологічного мовлення за темою...;
 - вербально-графічну наочність як опору для монологічних висловлювань учнів.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Методика навчання АМ як наука та її зв'язок з іншими науками.	8
2.	Методи дослідження в методиці навчання АМ. Вивчення науково-	6

	методичної літератури для підготовки проєкту з обраної технології навчання АМ. Складання плану.	
3.	Цілі, зміст навчання АМ.	6
4.	Методи та засоби навчання АМ.	6
5.	Лінгвопсихологічні основи навчання АМ. Презентація проєкту з обраної технології навчання АМ.	6
6.	Навчання фонетичного матеріалу.	6
7.	Навчання граматичного матеріалу. Підготовка реферату про застосування обраної технології для навчання граматичного / фонетичного матеріалу	10
8.	Активний, пасивний і потенціальний словниковий запас.	4
9.	Процес засвоєння лексичного матеріалу.	6
10.	Навчання техніки читання.	4
11.	Навчання читання як виду мовленнєвої діяльності. Опанування фразами вчителя на уроці з англійської мови.	8
12.	Навчання письма.	10
13.	Навчання аудіювання.	10
14.	Навчання говоріння. Методичний аналіз підручника з англійської мови.	10
15.	Організація уроку з АМ. Підготовка плану-конспекту уроку.	10
16.	Організація позакласної роботи з АМ. Кабінет АМ.	8
	Разом	118

9. Індивідуальні завдання.

ІНДЗ з навчальної дисципліни «Методика викладання основної іноземної мови у закладах середньої освіти» спрямовано на виконання студентами додаткового індивідуально-дослідницького завдання з метою підвищення рейтингу їхньої успішності за змістом курсу та передбачає розробку проєкту-портфоліо – методичні розробки для індивідуального професійно-методичного портфеля/папки, які є обов'язковою частиною підсумкового звіту і складовою частиною курсового іспиту. До складу портфеля входять:

- розробки фрагментів уроків із навчання аспектам мови і видам мовленнєвої діяльності;
- зразки контрольних і тестових завдань;
- планування уроків на молодшому, середньому і старшому етапі навчання АМ в школі і т.д.;
- тематичне планування серії уроків;
- аналіз одного з існуючих НМК з АМ.

Матеріали даного портфеля обговорюються в парах і групах, а також індивідуально з викладачем. Особливий акцент при складанні таких матеріалів робиться на обґрунтування мети пропонованих вправ, їх вибір і послідовність розташування,

активізацію діяльності учнів, а також прогнозування можливих труднощів і шляхів їх подолання за допомогою різних опор.

10. Методи навчання.

Основні методи навчання: лекції з елементами евристичної бесіди; наочно-практичний, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемно-пошуковий, дослідницький, інтерактивний методи; лінгвістичні естафети, робота у „малих групах” (командах), тренінг, воркшоп; творчі завдання, реферування фахової літератури.

11. Методи контролю.

Контроль знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Методика викладання основної іноземної мови у закладах середньої освіти» здійснюється під час проведення лекційних і семінарських занять, самостійної роботи студентів та індивідуальних консультацій із викладачем за допомогою наступних методів:

- усна перевірка знань;
- письмова перевірка знань;
- тестова перевірка знань;
- виконання індивідуально-дослідницького завдання (проект-портфоліо);
- виконання творчого завдання (фрагмент уроку);
- модульна контрольна робота.

Критерії і норми оцінювання навчальної діяльності студентів на семінарських заняттях

При контролі систематичності й активності роботи на семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття; результати експрес-контролю тощо.

Відповідь на семінарських заняттях може бути оцінено від 0 до 10 балів. При підрахунку балів за цей вид контролю виставляється середньозважена кількість балів за всі заняття.

9-10 балів: студент чітко розуміє зміст завдання і вільно володіє спеціальною термінологією; матеріал викладає творчо, глибоко, послідовно висловлює власну думку; правильно застосовує знання із суміжних дисциплін для вирішення практичних завдань чи проблем; повністю розкрито зміст питання плану семінарського заняття. Припускається 2-3 неточності, які не призводять до помилкових висновків;

7-8 балів: студент правильно розкриває основний зміст та умови завдання; оперує необхідними термінами; матеріал викладає ґрунтовно, послідовно. У відповіді можливі 1-2 неточності у використанні спеціальної термінології, несуттєві помилки у висновках, узагальненнях, які не впливають на конкретний зміст;

5-6 балів: студент в основному правильно викладає зміст питання, але не завжди послідовно; не використовує знань із суміжних дисциплін; помиляється у вживанні спеціальної термінології; робить поверхові висновки;

3-4 бали: студент неповністю розкриває основний зміст питання; не вживає спеціальні терміни; робить грубі помилки в остаточних висновках;

0-2 бали: студент не розкриває основний зміст питання; не вживає спеціальні терміни, висновки відсутні.

Критерії і норми оцінювання виконання завдань для самостійного опрацювання

При контролі виконання завдань для самостійного опрацювання оцінці підлягають: самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань; виконання практичних завдань; написання рефератів, тез тощо (див. пункт 8. САМОСТІЙНА РОБОТА даної робочої програми).

Відповідь за кожне завдання при виконанні обов'язкової самостійної роботи може бути оцінено від 0 до 10 балів. Підрахунок балів за цей вид контролю відбувається шляхом накопичення балів за всі види роботи.

Критерії і норми оцінювання виконання модульних (контрольних) завдань

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного змістового модуля. Модульний контроль проводиться у формі тестів, відповідей на теоретичні питання та виконання практичних завдань.

Модульну контрольну роботу може бути оцінено від 0 до 20 балів. При виконанні модульних контрольних робіт підсумкова оцінка буде формуватися як середньозважена кількість балів за цей вид контролю.

15-20 балів: завдання виконані якісно (90% - 100% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи);

10-14 балів: завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (75% - 89% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи);

5-9 балів: завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (50% - 74% виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).

0-4 бали: завдання не виконано (виконання 49% усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

12. Засоби оцінювання. Організація підсумкового контролю.

Підсумковий контроль знань студентів у формі іспиту.

На екзамені екзаменатор оцінює відповідь студента за національною 4-бальною шкалою і виставляє екзаменаційну оцінку „відмінно”, „добре”, „задовільно”, „незадовільно”.

Об’єкт контролю – рівень засвоєння теоретичних знань та володіння професійно-методичними вміннями, сформованими у студента в результаті навчання 4 модулів з курсу.

Форма контролю: співбесіда з екзаменатором, яка передбачає відповідь студента на питання екзаменаційного білета з тем, що вивчались у курсі, виконання практичного завдання і захист плану-конспекту уроку ІМ.

Критерії оцінювання:

Перше питання (відповідь на теоретичне питання) оцінюється за критеріями:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість викладу;
- термінологічна коректність.
- точність виконання практичного завдання.

Друге питання (захист плану-конспекту уроку) оцінюється за критеріями:

- методична грамотність;
- здатність до обґрунтування методичних рішень;
- правильність оформлення плану-конспекту.

Схема оцінювання: кожний критерій оцінюється за чотирибальною шкалою: “відмінно” (5 балів), “добре” (4 бали), “задовільно” (3 бали), “незадовільно” (2 бали).

№	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання (в балах)			
		„відмінно” - 5	„добре” - 4	„задовільно” - 3	„незадовільно” - 2
Перше питання					
1	Відповідність змісту	Відповідь студента повністю відповідає змісту питання. Усі основні проблеми визначені чітко.	Відповідь студента в основному відповідає змісту питання. Не всі основні проблеми визначені чітко.	Відповідь студента лише частково відповідає змісту питання. Основні проблеми визначені нечітко.	Відповідь студента не відповідає змісту питання. Основні проблеми не визначені.
2	Повнота і ґрунтовність	Основні проблеми	Основні проблеми	Основні проблеми	Основні проблеми не

	викладу	повністю і ґрунтовно розкриті.	розкриті не досить повно і ґрунтовно.	розкриті лише частково і без належної глибини.	розкриті.
3	Доказовість викладу	Студент демонструє високий рівень доказовості викладу матеріалу з питання. Він може викласти свою точку зору з проблем, що обговорюються.	Студент викладає матеріал, в основному аргументуючи методичні положення. Він відчуває труднощі у викладенні своєї точки зору щодо ряду проблем.	Студент викладає матеріал, майже не аргументуючи методичні положення. Він не має своєї точки зору щодо більшості проблем.	Доказовість викладу матеріалу і самостійні міркування відсутні.
4	Термінологічна коректність	Студент досить вільно й коректно користується методичною термінологією. Він володіє повним запасом методичних термінів.	Студент в основному правильно використовує методичну термінологію. Невелика кількість термінологічних помилок не перешкоджає розумінню змісту викладеного.	Студент допускає значну кількість термінологічних помилок, що ускладнює розуміння змісту викладеного. Він володіє обмеженим запасом методичних термінів.	Студент майже не користується методичною термінологією. Його запас методичних термінів мінімальний.
5	Точність виконання практичного завдання	Виконане студентом завдання є комунікативно орієнтованим, відповідає вимогам поетапного формування	Виконане студентом завдання є комунікативно орієнтованим, однак має незначні порушення логіки	Виконане студентом завдання не є комунікативно орієнтованим, має серйозні порушення логіки поетапного	Виконане студентом завдання не є комунікативно орієнтованим, не відповідає вимогам поетапного формування

		навичок і вмінь та враховує вікові особливості учнів.	поетапного формування навичок і вмінь, врахування вікових особливостей учнів.	формування навичок і вмінь та врахування вікових особливостей учнів.	навичок і вмінь та не враховує вікових особливостей учнів.
Друге питання					
6	Методична грамотність	План-конспект уроку виконаний у відповідності з вимогами до поурочного планування щодо формулювання цілей уроку, визначення методичної структури і змісту уроку з урахуванням етапу навчання.	План-конспект уроку в основному виконаний методично грамотно, проте є незначні недоліки у дотриманні зазначених вимог.	План-конспект уроку виконаний із значними недоліками стосовно зазначених вимог.	План-конспект уроку виконаний методично безграмотно.
7	Здатність до обґрунтування методичних рішень	Студент спонтанно і правильно реагує на запитання екзаменатора. Він здатний теоретично обґрунтувати вибір власних методичних рішень.	Студент адекватно реагує на запитання екзаменатора, однак він не досить впевнено обґрунтовує вибір власних методичних рішень.	Студент не зовсім адекватно реагує на запитання екзаменатора. Він не може обґрунтувати вибір власних методичних рішень.	Студент не здатний правильно реагувати на запитання екзаменатора. Він не може обґрунтувати вибір власних методичних рішень.
8	Правильність оформлення плану-конспекту	План-конспект виконаний грамотно у мовному відношенні, оформлений у	План-конспект виконаний грамотно у мовному відношенні, включає всі	План-конспект має значні недоліки як у мовному відношенні,	План-конспект не відповідає вимогам до його оформлення, містить велику

	відповідності до вимог і включає всі необхідні компоненти.	необхідні компоненти, проте його оформлення має незначні недоліки.	так і в його оформленні, включає не всі необхідні компоненти.	кількість мовних помилок, не має усіх необхідних компонентів.
--	--	--	---	---

Оцінка „**відмінно**” за кожне окреме питання виставляється за умови, якщо відповідь студента у повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям.

Оцінка „**добре**” чи „**задовільно**” за кожне окреме питання не може бути виставлена, якщо відповідь студента зовсім не відповідає хоча б одному із зазначених критеріїв. У такому разі виставляється оцінка „**незадовільно**”.

**Підсумкова оцінка за відповіді на два питання
екзаменаційного білета виставляється за таких умов:**

„відмінно” – студент одержав

- ✓ дві оцінки „5”;
- ✓ оцінку „5” за перше питання та оцінку „4” за друге питання;

„добре” – студент одержав

- ✓ оцінку „4” за перше питання та оцінку „5” за друге питання;
- ✓ оцінку „4” за перше питання та оцінку „3” за друге питання;
- ✓ дві оцінки „4”;
- ✓ оцінку „5” за перше питання та оцінку „3” за друге питання;

„задовільно” – студент одержав

- ✓ оцінку „3” за перше питання та оцінку „4” за друге питання;
- ✓ оцінку „3” за перше питання та оцінку „5” за друге питання;
- ✓ дві оцінки „3”;

„незадовільно” – студент одержав

- ✓ оцінку „2” за одне із двох питань.

Підсумкова оцінка за два питання екзаменаційного білета

„відмінно”	5, 5
	5, 4
„добре”	4, 5/3
	4, 4
	5, 3

„задовільно”	3, 4/5
	3, 3
„незадовільно”	2, 3/4/5
	3/4/5, 2

Оцінювання екзамену у цілому має такий вигляд:

35-40 балів – „5”
 28-34 бали – „4”
 20-27 балів – „3”
 0-19 балів – „2”.

13. Розподіл балів, які отримують студенти.

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	ІНДЗ	40	100
T1-5	T6-8	T9-12	T13-16			
15	9	12	12	12		

T1, T2 ... T16 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення.

1. Опорні конспекти.

2. Методичні рекомендації до підсумкового контролю та виконання самостійної роботи.
3. Перелік основних термінів та понять з дисципліни.
4. Питання для самоконтролю за темами.
5. Дидактичний роздавальний матеріал, ілюстративні матеріали, схеми, таблиці до різних тем.
6. Фонд електронних документів та друковані посібники (кафедральні видання).

15. Рекомендована література

Базова

1. Бабенко Т.В. Методика навчання англійської мови в початковій школі: навч. посіб./ Т.В.Бабенко.- К.: Арістей, 2005.- 218с.
2. Бим И.Л. Методика обучения иностранным языкам как наука и проблемы школьного ученика / Инесса Львовна Бим. – М.: Русский язык, 1997. – 228 с.
3. Практический курс методики иностранных языков: английский, французский,: Учеб. пособие/ П.К.Бабинская и др.- Мн.: Тетра Системс, 2003.- 288с.
4. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: навч. посіб./ О.І. Вишневський.- 2-ге вид., перероб. і доп.- К.: Знання, 2011.- 206(2)с.
5. Гальскова Н.Д. Теория обучения иностранным языкам: Лингводидактика и методика: учеб. пособ. для студ. лингв. ун-тов и фак. ин. яз. высш. пед. учеб. завед./ Н.Д.Гальскова, Н.И.Гез.- 2-е изд., испр.- М.: Издат. центр "Академия", 2005.- 333(1)с.
6. Грузинская И.А. Методика преподавания английского языка в средней школе: Пособие для педвузов.- М.: Учпедгиз, 1938.- 192с.
7. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання С.Ю. Ніколаєва. Переклад з англ. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
8. Зимняя И.А. Психология обучения иностранным языкам в школе / Ирина Алексеевна Зимняя. – М.: Просвещение, 1991. – 222 с.
9. Интенсивные формы обучения иностранным языкам.- Казань: Изд-во Казан. ун-та, 1984.- 94с.
10. Китайгородская Г.А. Интенсивное обучение иностранным языкам. Теория и практика: учебно-методическое пособие. – 2-е изд., перераб. и доп. / Г.А. Китайгородская. – М.: Высшая школа; Научно-образовательный центр «Школа Китайгородской», 2009. – 280 с.
11. Колкер Я.М. и.д. (Колкер, Я.М. и др.) Практическая методика обучения иностранному языку: учеб. пособ. для ст-тов вузов.- М.: Издат. центр "Академия", 2001. – 264 с.
12. Коньшева А.В. Современные методы обучения английскому языку.- 3-е изд.- Мн.: Тетра Системс, 2005.- 176с.

13. Обучение иностранным языкам: Метод. пособие для преподавателей, аспирантов и студентов/ Отв. ред. к.п.н., проф. М.К.Колкова.- СПб.: "Каро", 2003.- 320с.
14. Корндорф Б.Ф. Методика преподавания английского языка в средней школе.- М.: Учпедгиз, 1958.- 328с.
15. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти. 12-бальна система. – К., 2000. – 126 с.
16. Курс лекцій по методике преподавания английского языка в начальной школе для педагогических училищ и колледжей.- Донецк: Изд-во "Юго-Восток", 1999.- 169с.
17. Курсова робота з методики викладання іноземних мов: Посібник для студентів вищих закладів освіти/ колектив авторів під кер. С.Ю.Ніколаєвої, С.В.Гапонової.- К.: Ленвіт, 2003.- 96с.
18. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах у структурно-логічних схемах і таблицях: Навч. посіб./ Укладачі С.Ю.Ніколаєва, С.В.Гапонова. – К.: Ленвіт, 2004. – 208 с.
19. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник./ Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. - Вид. 2-е, випр. і перероб. – К.: Ленвіт, 2002. – 328 с.
20. Методика навчання іноземних мов в середніх навчальних закладах: Підручник.- К.: Ленвіт, 1999.- 320с.
21. Настольная книга преподавателя иностранного языка: Учебно-метод. пособие для учителей общеобразоват. школы/ Авт. Е.А.Маслыко и др.- Минск: Вышэйшая школа, 2000. – 522 с.
22. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник / [Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова та ін.]. – К.: ВЦ «Академія», 2010. – 328 с.
23. Методика обучения устной речи. - (на кит.яз).- Пекин, 1996.- 369с.
24. Мильруд Р.П. Методика преподавания английского языка. English Teaching Methodology: учеб. пособ./ Р.П. Мильруд.- 2-е изд., стереотип.- М.: Дрофа, 2007.- 253с.
25. Ніколаєва С.Ю. Кредитно-модульна організація вивчення курсу "Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах"/ О.Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2006. – 80 с.
26. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): навч. посіб. / С.Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2008. – 285 с.
27. Ніколаєва С.Ю. Ступенева система освіти в Україні та система навчання іноземних мов/ С.Ю. Ніколаєва, Р.П. Петрашук, Н.О. Бражник. – К.: Ленвіт, 1996. – 90 с.
28. Обучение иностранным языкам в школе и вузе. Для преподавателей, аспирантов и студентов.- СПб.: "Каро", 2001. – 240 с.
29. Панова Л.С. Обучение иностранному языку в школе: Пособие для учителей. – К.: Рад. школа, 1989. – 144 с.
30. Пассов Е. Коммуникативный метод обучения иностранному говорению. - 2-е изд. – М.: Просвещение, 1991. – 223 с.

31. Педагогічна практика з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої і В.В. Черниш. – К.: Ленвіт, 2003. – 250 с.
32. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: Посібник. Вид. 2-е, доп. і переробл. / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2004. – 360 с.
33. Практический курс методики преподавания иностранных языков: учебное пособие/ П.К. Бабинская (и др.). - 4-е изд. – Мн.: Тетра Системс, 2006. – 287[1]с.
34. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов: Іноземні мови. 2-12 класи. – ВТФ „Перун”, 2005. – 208 с.
35. Програми для спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземної мови. Іноземні мови. 1-11 класи. - К.: Перун, 1998. – 40 с.
36. Програми для спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземної мови. Література Англії та США. Країнознавство. Науково-технічний переклад. 10-11 класи / Авт. О.М. Гриценко. - К.: Перун, 1998. – 48 с.
37. Рогова Г.В. Методика обучения английскому языку (на английском языке): Учебное пособие для педагогических институтов и факультетов иностранных языков. - Л.: Просвещение, 1975. – 312 с.
38. Рогова Г.В. Методика обучения английскому языку на начальном этапе в средней школе: пособие для учителя./ Г.В. Рогова.- М.: Просвещение, 1988. – 222 (2)с.
39. Рогова Г.В. и.д. (Рогова, Г.В. и др.)Методика обучения иностранным языкам в средней школе / Г.В.Рогова, А.Р.Рабинович, Г.Е.Сахарова. – М.: Просвещение, 1991. – 287 с.
40. Роман С.В. Методика навчання англійської мови у початковій школі: навч. посіб./ С.В.Роман. - К.: Ленвіт, 2005.- 207с.
41. Роман С.В. Методика навчання англійської мови у початковій школі: навч. посіб./ С.В. Роман. - К.: Ленвіт, 2009. – 216 с.
42. Савина С.Н. Обучение иностранным языкам в средней школе. - М.: Просвещение, 1991.- 160с.
43. Сырык Т.Л. Начальный этап обучения английскому языку: из опыта преподавания в 5 классе/ Т.Л.Сырык, Г.И.Трубий.- К.: Рад.шк., 1977. – 140 с.
44. Современные теории и методы обучения иностранным языкам: материалы второй международной научно-практической конференции "Языки мира и мир языка"..- М.: Экзамен, 2006.- 381 с.
45. Тарнопольский О.Б. Методика обучения английскому языку для делового общения: учебное пособие./ О.Б.Тарнопольский, С.П.Кожушко.- К.: Ленвит, 2004.- 192с.
46. Современные теории и методы обучения иностранным языкам/ Под общ. ред. Л.М. Федоровой, Т.И. Рязанцевой.- М.: Издательство "Экзамен", 2004.- 320с.
47. Утробина А.А. Методика преподавания и изучения иностранного языка: конспект лекций./ А.А. Утробина.- М.: Приор-издат, 2006.- 107с.

48. Уэст М. Обучение английскому языку в трудных условиях. - М.: Просвещение, 1966. – 116 с.
49. Шишкова И.А. Английский для младших школьников: Пособие для преподавателей и воспитателей.- М.: РОСМЭН, 2008. - 206(1)с.
50. Програми для середніх загальноосвітніх шкіл. Іноземні мови. 1-11 класи/ Авт. В.В. Мошков.- К.: Перун, 1998.- 39с.
51. Програми для середніх загальноосвітніх шкіл. Іноземні мови. 5-11 класи.- К.: Перун, 1998. – 32 с.
52. Програми для середніх загальноосвітніх шкіл. Іноземні мови. 5-11 класи/ Відп. за вип. В.В. Мошков.- К.: Перун, 2000. – 32 с.
53. Nunan D. Research Methods in Language Learning.- Shanghai foreign Language education press, 2002.- 249,(2)с.

Допоміжна

1. 200 ігор на уроках англійської мови / упор. А.А. Павлюк.- Тернопіль: Мандрівець, 2010.- 55с.
2. Английский язык. 9 класс. Ответы к сборнику заданий. Государственная итоговая атестация/ Уклад. О.Я. Коваленко, С.В. Голобородько.- Х.: Ранок-НТ, 2010.- 192с.- (Экзамен без проблем)
3. Англійська мова. Відповіді до збірника завдань. 11 клас. Державна підсумкова атестація/ Уклад. О.Я. Коваленко, С.В. Голобородько.- Х.: Ранок-НТ, 2010.- 64с.
4. Бабич И.Д. Навчи мене вчителю, розмовляти.- К.: Товариство "Знання" України, 1990.- 48с.
5. Бабкина В.С. Teach to speak english by speaking: пособие по развитию навыков устной речи в VI классе.- М.: Просвещение, 1965.- 108с.
6. Баржерон С.В. Збірник матеріалів для вивчення англійської мови у дитячих садках та молодших класах шкіл: посібник для вихователів і вчителів, які навчають англійської мови дітей молодшого шкільного і дошкільного віку./ С.В. Баржерон, Т.І. Косенко.- К.: Радянська школа, 1963.- 70(2)с.
7. Биркун Л.В. Комунікативні завдання для початкової школи: Перший рік навчання. В 2 ч. Ч.1/ Л.В.Биркун, Н.О.Колтко.- Х.: Вид. група "Основа", 2003.- 80с.
8. Биркун Л.В. Комунікативні завдання для початкової школи: Перший рік навчання. В 2 ч. Ч.2/ Л.В.Биркун, Н.О.Колтко.- Х.: Вид. група "Основа", 2003.- 96с.
9. Бігіч О.Б. Теорія і практика формування методичної компетенції вчителя іноземної мови початкової школи: навч. посіб./ О.Б. Бігіч.- К.: Ленвіт, 2006.- 199(1)с.
10. Бондарь М.В. Аудювання. Тести та завдання для 5-11 класів/ М.В.Бондарь та ін.- Х.: Вид. група "Основа", 2003.- 144с.
11. Бондарь М.В. Зробіть урок цікавим.- Х.: Вид. група "Основа", 2003.- 144с.
12. Буренко В.М. Антологія комунікативних вправ.- Х.: Видав. гр. "Основа", 2003
13. Виробничі функції, типові задачі діяльності та вміння учителя іноземної мови (спеціаліста) / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 1999. – 96 с.

14. Вишневський О.І. Підстановчі вправи з англійської мови: Посібник для вчителів.- К.: Рад. шк., 1979.- 144с.
15. Вишневський О.І. Робота в парах на уроках англійської мови: Посібник для вчителів (на укр. та англ. мовах).- К.: Рад. шк., 1987.- 136с.
16. Глускин В.М. Лингафон на уроке английского языка: пособие для учителей.- М.: Просвещение, 1978.- 143с.
17. Горчев А.Ю. Лингафонный практикум по английскому языку для 4 класса: Пособие для учит.- М.: Просвещение, 1982.- 226с.
18. Горчев А.Ю. Лингафонный практикум по английскому языку для 5 класса: Учебн. пособие для учащихся.- М.: Просвещение, 1984.- 48с.
19. Горчев А.Ю. Типовые задания для лингафонного практикума по устной речи. Английский язык, 5-8 классы: Пособие для учителей.- М.: Просвещение, 1978.- 96с.
20. Готуємось до зовнішнього незалежного тестування. Збірник тестових завдань з англійської мови/ М.О. Кучма, Л.І. Вергун, О.Ю. Рассказова, Н.І. Єлагіна.- Тернопіль: Мандрівець, 2009.- 107с.
21. Дворжецкая М.П. Обучение выразительному чтению на английском языке: пособие для учителей.- К.: Рад. шк., 1986.- 103с.
22. Жлуктенко Ю.О. Навчання іноземних мов за методичною системою Ч.Фріда: посібник для учителів і викладачів вузів/ Р.Ладо.- К.: Рад. школа, 1969.- 107с.
23. Заремская С.И. Развитие инициативной речи учащихся: (на материале англ.языка): книга для учителя/ С.И.Заремская, А.А.Слободчиков.- М.: Просвещение, 1983.- 128с.
24. Збірник завдань для державної підсумкової атестації з англійської мови.9 клас/ Уклад. О.Я. Коваленко, С.В. Голобородько.- К.: Генеза, 2010.- 207с.
25. Кабинет иностранного языка в средней школе/ Т.Ф. Горбункова, Н.П. Грачева, С.П. Золотницкая, А.В. Кузина (и др.).- М.: Просвещение, 1986.- 174(1)с.- (Б-ка учителя иностр. яз.)
26. Калініна Л.В. English After Glasses: Метод. посіб. для позакл. роботи на початковому етапі загальноосвітніх шкіл ; у 3-х книгах.- Харків: Веста:"Ранок", 2003.- кн.1.-2003-192с., кн.2.-2004-208с.
27. Кіктенко Т.М. Тестування. Англійська мова. 11 клас: Аудіювання, читання, граматики, лексика/ Т.М.Кіктенко, Л.Ю.Шелест, О.С.Любченко.- Харків: Вид-во група "Основа", 2006.- 158с.
28. Клевченко Н.О. Навчайте дітей розмовляти англійською мовою.- Харків: Вид. група "Основа", 2003.- 144с.
29. Книга вчителя іноземної мови: Довідково-методичне видання / Упоряд. О.Я. Коваленко, І.П. Кудіна. – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. – 240 с.
30. Коваленко Ю.А. English. Комунікативний метод вивчення англійської мови за матеріалами світової преси: 9-11 класи.- Тернопіль: Астон, 2001.- 192с.
31. Колесникова И.Л., Долгина О.А. Англо-русский терминологический справочник по методике преподавания иностранных языков. – СПб.: Русско-Балтийский инф. центр «Блиц», 2001. – 224 с.

32. Контрольні завдання з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: посіб. для ст-тів вузів/ Кол.авторів під керівництвом С.Ю.Ніколаєвої та М.І.Солов'я.- К.: Ленвіт, 2002.- 356с.
33. Кривчікова Г.Ф. Навчаємо писемного англійського мовлення.- Харків: Вид. група "Основа", 2003.- 96с.
34. Лукницкий И.А. Предупреждение ошибок учащихся в английском произношении: пособие для учителя.- М.: Просвещение, 1966.- 111с.
35. Малявин Д.В. Работа с газетой на английском языке в средней школе: пособие для учителя.- М.: Просвещение, 1981.- 128с.
36. Мастерство и личность учителя: на примере деятельности учителя иностр. языка: учеб. пособ. для проф. подготовки учителя иностр. языка.- 2-е изд., испр. и доп.- М.: "ФЛИНТА", "НАУКА", 2001.- 240с.
37. Матвійшин В.Г. Веди урок французькою мовою: посіб. для вчителя.- К.: Освіта, 1997.- 80с.
38. Морська Л.І. Інформаційні технології іноземних мов: навч. посіб./ Л.І. Морська.- Тернопіль: Астон, 2008.- 256с. Ніколаєва С.Ю. Організація курсу "Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах" у кредитно-модульній системі: навч. посіб./ С.Ю. Ніколаєва.- К.: Ленвіт, 2008.- 76(1)с.
39. Мясоєдова С.В. Англійська мова. Типові тестові завдання: збірник/ С.В. Мясоєдова.- Х.: Веста, 2010.- 96(1)с.- (Серія журналу "Вісник ТІМО")
40. Настольная книга преподавателя иностранного языка: Справочное пособие.- Мн.: Выш. шк., 1992.- 445с.
41. Настольная книга преподавателя иностранного языка: Справочное пособие.- Мн.: Выш. шк., 1996.- 522с.
42. Настольная книга преподавателя иностранного языка: Справочное пособие/ Е.А.Маслыко и др.- 3- изд., стереотип.- Мн.: Выш. шк., 1997.- 522с.
43. Настольная книга преподавателя иностранного языка: Справочное пособие/ Е.А.Маслыко и др.- 7-е изд., стер.- Минск: Выш. шк., 2001.- 522с.
44. Олійник Т.І. Рольова гра у навчанні англійської мови: Посібник для вчителя.- К.: Освіта, 1992.- 128с.
45. Ольховик Т.И.и.д. (Ольховик, Т.И. и др.)Методическое пособие для обучения учащихся 1 класса английскому языку: Кн.для учителя.- Сумы: "Эксцентрик ЛТД", 1993.- 156с.
46. Павлюк А. Методичні рекомендації для роботи за серією НМК з англійської мови для 5,6,7 класів спеціалізованих навчальних закладів з поглибленим вивченням англійської мови./ А. Павлюк, О. Карп'юк.- Тернопіль: Карп'юка, 2004.- 126 с.
47. Пассов Е. Урок иностранного языка в средней школе.- 2-е изд., дораб.- М.: Просвещение, 1988.- 223с.
48. Развитие навыков беспереводного понимания текстов: Пособие для учителей.- К.: Рад. шк., 1987.- 104с.

49. Рапопорт И.А. По пути оптимизации обучения иностранному языку: учебно-методическое пособие/ И.А.Рапопорт, Л.В.Макаренко.- К.: Радянська школа, 1987.- 112с.
50. Редько В.Г. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів початкової школи. – К.: Генеза, 2007. – 136 с.
51. Савина С.Н. Внеклассная работа по иностранным языкам в средней школе.- М.: Провсещение, 1991.- 160с.
52. Сахно І.П. Веди урок англійською мовою: Посібник для вчителів середньої школи.- К.: Рад.шк., 1972.- 76с.
53. Скалкин В.Л. Коммуникативные упражнения на английском языке: Пособие для учителя.- М.: Просвещение, 1983.- 176с.- ("Бібліотечка журналу "Іноземні мови"; Вип.2(4))
54. Скалкин В.Л. Обучение диалогической речи(на материале английского языка)/ Пособие для учителей.- К.: Рад.школа, 1989.- 158с.
55. Скляренко Н.К. Обучение речевой деятельности на английском языке в школе: пособие для учителей./ Н.К. Скляренко, Е.И. Онищенко, С.Л. Захарова.- К.: Радянська школа, 1988.- 148(2)с.
56. Старков А.П. Обучение английскому языку в средней школе: Метод. пособие к серии учебно-метод. комплексов для 5-10 классов.- М.: Просвещение, 1978.- 224с.
57. Структурно-логічні схеми і таблиці з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Укл. С.Ю. Ніколаєва, С.В. Гапонова та ін. К.: Ленвіт, 2004. – 208 с.
58. Сценарії позакласних заходів для початківців. Англійська мова/ упор. Т.Никитюк.- К.: Редакція загальнопедагогічних газет, 2003.- 128с.
59. Учителя английского языка о своей работе: Сборник статей по развитию умений и навыков практического владения языком.- М.: Учпедгиз, 1962.- 104с.
60. Фіщук В.В. Веди урок іноземною мовою: кн. для вчителя./ В.В. Фіщук, В.Г. Матвійшин, С.П. Гандзюк.- К.: Радянська школа, 1990.- 117(1)с.
61. Ханова О.С. Занятия по английскому языку в детском саду: Пособие для преподавателей и воспитателей.- М.: Просвещение, 1965.- 254с.
62. Хаперский Н.С. Речевые зарядки и подстановочные таблицы на англ. яз. для v-vii кл.: Пособие для учителей.- М.: Просвещение, 1965.- 152с.
63. Цесарский Л.Д. Учебный диафильм на уроке английского языка: Пособие для учителей.- 1973.- 176с.
64. Шукин А.Н. Лингводидактический энциклопедический словарь. – М.: Астрель: АСТ Хранитель, 2007. – 746 с.
65. Яременко О.О. ГДІ. Тестування. Англійська мова/ О.О. Яременко.- К.: Майстерклас, 2006.- 59 [1] с.

16. Інформаційні ресурси

Ресурси для навчання англійської мови, архіви уроків (початкова, основна, старша школа; навчання дорослих; навчання Business та Professional English):

<http://www.esl-library.com/index.cfm?PageId=1>
<http://www.teachingenglish.org.uk/try/teaching-kids>
<http://www.teachingenglish.org.uk/try/lesson-plans>
<http://www.btinternet.com/~ted.power/literacy.html>
<http://www.englishpage.com/>
<http://www.oup.com/elt/teachersclub/?cc=global>
<http://www.macmillanenglish.com/BlankTemplate.aspx?id=28164>
<http://www.macmillanenglish.com/straightforward/worksheets.htm>
<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59454>
<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59478>
<http://www.teachingenglish.org.uk/>
<http://developingteachers.com/>
<http://www.eflworksheets.com/samplesheets.htm>
<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=58130>
<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=58223>
<http://www.businessenglishonline.net/InCompany/worksheets.htm>
<http://www.teachingenglish.org.uk/try/activities>
<http://www.teachingenglish.org.uk/try/britlit/primary-learners>
<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/young-learners>
<http://www.teachingenglish.org.uk/category/links/business-english-specialist-areas>
<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/teacher-resources>
<http://www.teachingenglish.org.uk/try/resources/quizzes>
<http://freelanguage.org/>
<http://iteslj.org/t/>
<http://a4esl.org/>
<http://www.manythings.org/>
<http://www.jamiekeddie.com/>

Сценарії уроків та позакласних заходів з іноземних мов на фестивалі педагогічних ідей „Відкритий урок” (Росія):

<http://festival.1september.ru/subjects/10/?subject=10>

BBC Learning English:

<http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/business/talkingbusiness/index.shtml>
<http://www.bbc.co.uk/ukrainian/learningenglish/>

Повнотекстові версії "Газети для тих, хто викладає та вивчає англійську мову" (1999-2008 рр):

<http://eng.1september.ru/engarchive.php>

3 досвід у навчання лексики, граматики, фонетики (англомовні матеріали):

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=58111>

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=58110>

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=58088>

<http://www.macmillandictionaries.com/resources/e-lessons/e-lessons.htm>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/pronunciation>

<http://iteslj.org/Techniques/Dalton-Pronunciation.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Celik-Intonation.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Hilton-AccentReduction.html>

http://iteslj.org/Techniques/Greer-Pronunciation_of_LR.html

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/Dictionaries-and-Encyclopedias>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/resources/quizzes/pronunciation>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/resources/quizzes/grammar>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/resources/quizzes/vocabulary>

<http://iteslj.org/Techniques/Kavaliauskiene-Cond.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Thompson-Modals.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Nishiguchi-Communicative.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Kurzweil-PVN.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Pittman-BuildingVocabulary.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Mumford-Drilling.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Ali-Vocabulary.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Kavaliauskiene-Bingo/>

<http://iteslj.org/Techniques/Zhang-ListeningWarm-up.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Bae-WordRecognition/>

<http://www.oup.com/elt/global/products/livinggrammar/>

http://elt-marketing.oup.com/oup_elt/grammar2go/gtg_archive.htm

3 досвід у навчання аудіювання, говоріння, читання, письма (англомовні матеріали):

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59392>

<http://www.macmillandictionaries.com/resources/dictations/dictations.htm>

<http://www.nadasisland.com/writing/>

<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/skills>

<http://iteslj.org/Techniques/Ieong-Dictation.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Bazo-FourSkills.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Lavelle-Listening/>

<http://iteslj.org/Techniques/Grover-DictDraw.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Alkire-Dictation.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Lingzhu-Listening.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Krieger-Debate.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Savvidou-Literature.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Raman-ReadingGame.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Stiefenhofer-FastReading.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Buhler-ContentBased.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Kelly-ReadingAloud.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Antepara-5Ws.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Stewart-SecretJournals.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Murphy-CorrectingWriting.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Ikeguchi-IntegrWrite.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Dycus-Jigsaw.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Bruti-FairyTales.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Cimcoz-Writing.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Rea-Portfolios.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Jarvis-Writing.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Kenworth-WritingSkills.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Yang-Writing.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Greaney-Writing.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Goodmacher-ContentBased.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Christianson-PairTaping.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Counihan-Interaction.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Nunn-Tasks.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Smyrniou-Discussion.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Qi-OralCompetence.html>

Формування іншомовної соціокультурної компетенції:

<http://iteslj.org/Techniques/Cullen-Culture.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Kodotchigova-RolePlay.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Chou-Compliments.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Kilickaya-CulturalContent/>
<http://iteslj.org/Techniques/Kilickaya-AuthenticMaterial.html>

Автономія учнів у вивченні іноземної мови:

<http://iteslj.org/Techniques/Kavaliauskiene-Autonomy/>
<http://iteslj.org/Techniques/Huynh-MistakeBuster.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Small-SelfInstruction.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Upendran-Improvement.html>
<http://iteslj.org/Techniques/McCarthy-Autonomy.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Bordonaro-Stakeholder.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Lile-Motivation.html>

Відео у навчанні іноземних мов:

<http://www.teflclips.com/>

<http://iteslj.org/Techniques/Tatsuki-StudyGuides.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Magnusson-Video.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Furmanovsky-Videos.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Davis-CaptionedVideo/>
<http://iteslj.org/Techniques/Gebhardt-MovieTrailers.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Brooke-Video.html>

Автентичні аудіо- та відеоматеріали для навчання англійської мови:

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59782>
<http://www.manythings.org/listen/>
<http://www.manythings.org/b/e/>
<http://iteslj.org/Techniques/Mackenzie-CNN.html>

Автентичні газетні статті у навчанні англійської мови:

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59514>
<http://iteslj.org/Techniques/Bermejo-TimeNewsweek.html>

Ігри у навчанні англійської мови:

<http://iteslj.org/games/>
<http://www.manythings.org/lulu/>
<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59817>
<http://www.macmillandictionaries.com/resources/games/games.htm>
<http://www.btinternet.com/~ted.power/games.htm>
<http://iteslj.org/c/jokes.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Chauhan-Drama.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Rooney-Task-Based.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Chen-Games.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Deesri-Games.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Werff-Pictures.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Gibson-BoardGame.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Tompkins-RolePlaying.html>

Вірші та пісні у навчанні англійської мови:

<http://www.rhymezone.com/?loc=top>
<http://www.manythings.org/songs/>
<http://iteslj.org/Techniques/Hussein-Poems.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Cullen-Music.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Cullen-SongDictation.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Upendran-PhrasalVerbs.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Orlova-Songs.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Yoo-Songs.html>

Використання словників на уроках англійської мови:

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?catid=60077&docid=157662>

http://elt-marketing.oup.com/oup_elt/wordlink/wordlink_archive.htm
<http://www.oxfordadvancedlearnersdictionary.com/>
http://www.oup.com/shockwave_flash/elt/oald8_cd/12Mar2010-v29_demo.htm

Проектні технології у викладанні іноземних мов:

<http://distant.ioso.ru/project/meth%20project/metod%20pro.htm>
<http://www.distant.ioso.ru/library/publication/vinogradova1.htm>
<http://distant.ioso.ru/library/reading%20room/palaeva.htm>
<http://www.humanities.edu.ru/db/msg/84190>
<http://distant.ioso.ru/library/publication/podprod.htm>
<http://distant.ioso.ru/library/publication/types.htm>
<http://distant.ioso.ru/library/publication/lessontech.htm>
<http://distant.ioso.ru/library/publication/iaproj.htm>
<http://distant.ioso.ru/library/publication/3.htm>
<http://distant.ioso.ru/library/publication/4.htm>
<http://distant.ioso.ru/library/publication/paramvop.htm>
<http://distant.ioso.ru/library/reading%20room/solov.htm>
<http://distant.ioso.ru/library/reading%20room/Vinogradova.htm>
<http://www.itlt.edu.nstu.ru/article4.php>
<http://www.oup.com/elt/catalogue/teachersites/project/?cc=ua>
www.otan.dni.us/webfarm/emailproject/email.htm
<http://www.kidlink.org/kidspace/start.php?HoldNode=1>
<http://virtlab.ioso.ru>

Інформаційні технології навчання іноземних мов:

<http://www.bbc.co.uk/languages/tutors/internet/index.shtml>
<http://distant.ioso.ru/library/publication/METMAT.htm>
<http://distant.ioso.ru/library/reading%20room/ReferatBuch.htm>
<http://distant.ioso.ru/library/reading%20room/pozdnyakova.htm>
<http://distant.ioso.ru/library/reading%20room/tatarinova.htm>
<http://distant.ioso.ru/library/reading%20room/shapovalova.htm>
<http://distant.ioso.ru/library/reading%20room/severova.htm>
<http://distant.ioso.ru/library/reading%20room/Ivanova.htm>
<http://distant.ioso.ru/library/reading%20room/chetvernina.htm>
http://www.itlt.edu.nstu.ru/masterclass_links.php
http://www.itlt.edu.nstu.ru/masterclass_articles.php
<http://iteslj.org/t/ppt/>
<http://iteslj.org/t/ws/>
<http://iteslj.org/s/ib/>
<http://iteslj.org/t/tmm/>
<http://iteslj.org/guides/index.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Scholnik-PresSoft.html>

<http://iteslj.org/Techniques/Cullen-CALL.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Fisher-PowerPoint.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Davis-MultimediaSite/>
<http://iteslj.org/Techniques/Campbell-Weblogs.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Bollati-Journaling.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Krajka-OnlineNews.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Wilkinson-Connected.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Connell-Discussion.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Meloni-Email.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Lee-InteractivityTools/>
<http://iteslj.org/Techniques/Herington-SearchEngines.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Harker-WebEAPCourse/>
<http://iteslj.org/Techniques/Hussin-Motivation/>
<http://iteslj.org/Techniques/AlKahtani-ComputerReading/>
<http://iteslj.org/Techniques/Huang-CompLab.htm>

Научні посібники для навчання англійської мови:

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59513>

Навчання англійської мови як другої іноземної:

<http://www-writing.berkeley.edu/TESL-EJ/>
<http://www.eslflow.com/>

IELTS, TOEFL, Cambridge ESOL, TOEIC (матеріали на допомогу):

<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=58065>
<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=58063>
<http://www.ets.org/portal/site/ets/menuitem.fab2360b1645a1de9b3a0779f1751509/?vgnnextoid=69c0197a484f4010VgnVCM10000022f95190RCRD>
<http://www.ielts.org/>
<http://www.cambridgeesol.org/>
<http://www.ets.org/portal/site/ets/menuitem.fab2360b1645a1de9b3a0779f1751509/?vgnnextoid=06cfd898c84f4010VgnVCM10000022f95190RCRD>
<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/exams>
<http://www.oup.com/elt/global/products/oet/>
<http://www.oxfordenglishtesting.com/>
https://www.oxfordenglishtesting.com/browse_tests.aspx?menuId=2&userType=2

Навчання ESP та Business English:

http://www.oup.com/elt/teachersclub/business_english/?cc=gb
<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=58015>
<http://www.tes.co.uk/searchResults.aspx?keywords=Teaching%20Business%20Studies&area=resources&cmd=SetPageSize&val=50>

<http://www.market-leader.net/index.html>
<http://www.businessenglishonline.net/InCompany/worksheets.htm>
<http://www.esp-world.info/>
<http://www.businessballs.com/>
<http://www.eslprintables.com/buscador/buscar.asp?eje=30&page=10&nivel=any&age=0&tip o=any&contents=business%20english&orderby=>
<http://www.esl-library.com/index.cfm?pageid=7&lang=en&step=2§ion=47&ShowMsg=True&gclid=C Nn7i6butZ4CFQ6CzAodBVR-oA>
<http://www.ihes.com/bcn/tt/business-links.html>
<http://www.teachingenglish.org.uk/category/links/business-english-specialist-areas>
<http://iteslj.org/Techniques/Baron-TeachingPhilosophy.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Clifton-Business.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Lau-BusinessCommunication.html>
<http://iteslj.org/Techniques/Adamson-Frameworking/>
<http://iteslj.org/Techniques/Brooks-BusinessEnglish/>
<http://iteslj.org/Techniques/Daly-CaseStudies/>
<http://iteslj.org/Techniques/Sysoyev-ESP.html>

***Англомовні науково-методичні журнали та статті
для викладачів англійської мови:***

<http://eltj.oxfordjournals.org/current.dtl>
http://www.onestopenglish.com/section_magazine.asp?catid=58177
<http://www.macmillandictionary.com/med-magazine/March2006/36-MED-Magazine-cover.htm>
http://www.tttjournal.co.uk/index.php?page=back_articles
<http://iteslj.org/>
<http://iteslj.org/Articles/>
<http://iteslj.org/Techniques/>
<http://www.teachingenglish.org.uk/try/links/professional-development>
<http://www.teachingenglish.org.uk/transform/teachers/teacher-development-tools>
<http://oupeltglobalblog.com/>

Англомовні монографії з методики викладання іноземних мов:

http://www.oup.com/elt/catalogue/guidance_articles/freebooks?cc=global
<http://www.teachingenglish.org.uk/transform/books/impact-study-british-council-teaching-centre-efl-classes>
<http://www.teachingenglish.org.uk/transform/books/milestones-elt-a-series-classic-elt-texts-british-council>
<http://www.teachingenglish.org.uk/transform/books/directory-uk-elt-research-2005%E2%80%932008>
<http://www.teachingenglish.org.uk/transform/books/britlit-using-literature-efl-classrooms>

<http://www.teachingenglish.org.uk/transform/books/future-english>
<http://www.teachingenglish.org.uk/transform/books/equalopportunities-diversity-handbook>
<http://www.teachingenglish.org.uk/transform/books/global-citizenship-english-language-classroom>
<http://www.teachingenglish.org.uk/transform/books/developing-association-language-teachers>
<http://www.teachingenglish.org.uk/transform/books/english-next>
<http://www.teachingenglish.org.uk/transform/books/creative-ways>
<http://www.teachingenglish.org.uk/transform/books/ela-manual>
<http://www.teachingenglish.org.uk/transform/books/intercultural-resources-pack-latin-america>
<http://www.teachingenglish.org.uk/try/resources/books/action-plan-teachers>

Відеопрезентації закордонних методистів (англійською мовою):

<http://www.youtube.com/oupeltglobal>
<http://www.youtube.com/oupeltglobal#g/u>
<http://www.oupeltpromo.com/businessresult/>
<http://www.macmillanenglish.com/methodology/authors/videos.htm>
<http://www.teachingenglish.org.uk/try/tips>
<http://www.youtube.com/user/macmillanELT>
<http://www.youtube.com/user/macmillanELT#p/a/u/0/P2XVdDSJHqY>
<http://www.youtube.com/user/macmillanELT#p/a/u/1/8Weg44O9c58>
<http://www.youtube.com/user/macmillanELT#p/a/u/2/0XT04EO5RSU>
<http://www.youtube.com/user/macmillanELT#p/a/1EBF24E4DE6085C5/0/f5RekixAMoM>
<http://www.youtube.com/user/macmillanELT#p/a/1EBF24E4DE6085C5/1/LN6HgF37uwI>
<http://www.youtube.com/user/macmillanELT#p/a/1EBF24E4DE6085C5/2/Y57Dmcmr49I>
<http://www.youtube.com/user/macmillanELT#p/a/E4A472595A650081/0/3OoDZFSkVz4>
<http://www.youtube.com/user/macmillanELT#p/a/E4A472595A650081/1/XSQ5H11ujhc>
<http://www.youtube.com/user/macmillanELT#p/a/E4A472595A650081/2/zmR1IABVpMQ>
<http://www.youtube.com/user/macmillanELT#p/a/34EC2234F05E7704/0/JbDA6s1KL40>
<http://www.youtube.com/user/macmillanELT#p/a/34EC2234F05E7704/1/1XyOtBUTZ5c>
http://www.youtube.com/user/macmillanELT#p/a/34EC2234F05E7704/2/nlrp9_W9fZw
<http://www.oupeltpromo.com/englishresult/>
<http://www.oxfordenglishtesting.com/DefaultMR.aspx?id=3034&menuId=1>
http://www.youtube.com/watch?v=i_cLEGIUWmE&feature=related
<http://www.youtube.com/watch?v=UixaTXsOVss&NR=1>
http://www.youtube.com/watch?v=F_qtVVAcdfk&feature=related
<http://www.macmillanglobal.com/elessons/lesson-plan-14-the-articulate-hand>

***Статті, дискусії, поради з методики викладання іноземних мов
(англійською мовою):***

<http://iteslj.org/Articles/>
<http://iteslj.org/Techniques/>
<http://www.teachingenglish.org.uk/think/articles>
<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59511>
<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59447>
<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59435&docid=153899>
<http://www.onestopenglish.com/section.asp?sectionType=listsummary&catid=59440&docid=146476>
<http://www.macmillanenglish.com/methodology/resources.htm>
<http://www.clarity.com.hk/support/index.asp>
<http://www.btinternet.com/~ted.power/teflindex.htm>

Словники

Онлайн-словник методичних термінів (теорія і практика викладання мов).

Автори – Е.Г Азімов, А.І.Щукін, 1999 р. (російською мовою):

<http://www.gramota.ru/slovari/info/az/>

Англомовні словники методичних термінів:

<http://www.macmillanenglish.com/BlankTemplate.aspx?id=37646>

<http://www.teachingenglish.org.uk/think/knowledge-wiki/teaching-knowledge-wiki>

<http://www.macmillandictionaries.com/glossaries/elt.htm>

<http://www.cambridge.org/elt/ces/methodology/atoz.htm>

Free online dictionary Macmillan English:

<http://www.macmillandictionary.com/>

The Oxford Advanced Learner's Dictionary:

<http://www.oxfordadvancedlearnersdictionary.com/>

Бібліотеки та ресурсні центри для викладачів

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського:

<http://www.nbuv.gov.ua/>

Британська Рада в Україні:

<http://www.britishcouncil.org/ukraine>

Ресурсний центр для викладачів англійської мови (Києво-Могилянська Академія):

http://kiev.usembassy.gov/relo_etrc_ukr.html

Професійний журнал для вчителів «Відкритий урок»:

<http://osvita.ua/>

Різне

Міністерство освіти і науки України:

<http://www.mon.gov.ua/>

Український центр оцінювання якості освіти:

<http://www.testportal.org.ua/>

Вища атестаційна комісія України:

<http://www.vak.org.ua/>

Універсальна десятична класифікація (УДК):

<http://www.nlib.sakha.ru/Catalogue/udk/index.shtml>

Бібліотечно-бібліографічна класифікація (ББК):

<http://www.ofap.ru/bbk.htm>

http://libora.kuzstu.ru:8000/gw_44_6g/html/default/ru/help_screens/bbk.html#09

Електронні інтерактивні дошки:

<http://www.smartboard.com.ua/>

http://www.oupeltpromo.com/interactive/iwbs_what_is.php